

Jums jāpopularizē militārais mantojums

Foto - E. Gabranovs

“Abrenes istabās”. Novadpētnieks Dzintars Dvinskis mediju pārstāvjus ieintriģēja ar interesanto stāstījumu par dažādām lietām, piemēram, Volkovas frontē atrasto šķiltavu, uz kuras vienā pusē lasāmi vārdi “Dievs lai svētī Latviju”, bet otrā – “Velns lai parauj Krieviju”. Jāpiebilst, ka Viļakas pilsētas 80 gadu jubilejas svinību laikā viņš “Abrenes istabās” rīkos Atvērtu durvju dienu.

Edgars Gabranovs

Šonedēļ masu mediju pārstāvji divu dienu braucienā iepazīs Zemgales, Sēlijas un Latgales militārās vēstures piemiņas objektus. Trešdien viņi viesojās “Abrenes istabās” Viļakā un Nacionālo partizānu mītnēs dabas liegumā “Stompaku purvi”, lai dokumentētu un atspoguļotu vizīti savos pārstāvētajos medijos, portālos un citos informācijas kanālos, publicējot vēstures faktus un fotogrāfijas par redzēto.

Abas ekskursijas mūspusē vadīja Viļakas apkārtnes vēstures novadpētnieks Dzintars Dvinskis. “Abrenes istabu” īpašnieks atzina, ka šogad, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, sezonas sākumā samazinājās tūristu grupu skaits, jo, viņaprāt, to ietekmēja nelabvēlīgie laika apstākļi: “Savukārt palielinājās individuālo apmeklētāju skaits, turklāt ekspozīciju aplūkojuši ciemiņi gan no Amerikas, gan Izraēlas, gan Itālijas un citām valstīm. Kāds soms, kura senčiem uzvārds bijis Dvinskis, vēlējās noskaidrot radnieciskās saites, jo pirms 120 gadiem viņa radi izceļoja no Meirovas ciema. Viņš atbrauca apskatīt savu vecvectēvu zemi. Parādīju ciema vietu, soms bija tik saviļņots, ka paņēma sauju zemes, lai aizvestu mājās. Tās sajūtas vajadzēja redzēt...” Dzintars ir pārliecināts, ka ļoti būtiski saglabāt militārā mantojuma tūrisma vietas: “Mēs redzam, kas notiek pasaulē, turklāt tikko Polijā ielidoja Krievijas droni. Jauniešiem ir jāzina

sava vēsture. Vadot ekskursijas bērniem, jāsecina, ka tikai 2-5% pieļauj, ka varētu kļūt par karavīriem. Manuprāt, ikvienam mūspuses skolēnam jāpārzina nacionālo partizānu pretošanās vēsture.”

Viņam piekrit ceļojumu blogere jeb “Sapņu medniece” Alīna Andrušaitē: “Pirms pāris gadiem rakstīju par Stompaku nometni. Jo vairāk ceļoju pa pasauli, jo vairāk apzinos, cik svarīgi zināt savas valsts un reģiona vēsturi. Grūti spriest, tomēr uzskatu, ka arī jauniešiem interesē vēsture. Kādi iespaidi? Ļoti patika brīvvalsts dārgumu nams Rēzeknē, kur apskatāmi militārie un civilie apbalvojumi, turklāt ļoti labi saglabāti.” Arī Latvijas Radio žurnāliste Renāte Lazdiņa sprieda, ka ļoti svarīgi zināt vēsturi, ņemot vērā arī incidentu Polijā: “Katrs mazākais notikums var provocēt notikumu ķēdi, tāpēc mums jāmacās no vēstures. Pārsteidz objekti, kurus veido entuziasti, jo izrādās, ka pat māju bēniņos var ieraudzīt vēsturi. Ir vērts paklausīties kolekcionāru stāstus, jo tie ir vērtīgi ar to, ka atklāj vienkāršu cilvēku dzīves likločus. Arī šodien ir dzīve un blakus karš...”

“Priecājos, ka ir tik daudz cilvēku ar interesantām interesēm, kuri krāj vēsturiskas lietas, tostarp tās parādot sabiedrībai. Šādi cilvēki pelnījuši arī valsts atbalstu. Stompakos biju pirmo reizi, kaut gan mani kolēģi Inese Dreimane un Zigmārs Turčinkis to daudz pētījuši,” pavēstīja laikraksta “Latvietis” Austrālijā žurnālists Gunārs Nāgels.

Īsziņas

Nākamajā
adugumā

● **Tiksimies Staburagā!**
*Relaksējošs pasākums
Krišjānos*

● **Dārgs katrs kopā pavadītais brīdis**
*Tēva dienas orientēšanās
festivāls Rugājos*

Apbalvos skolas

12.septembrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē noritēs Ekoskolu apbalvošanas ceremonija. Latvijas Ekoskolu sertifikātu 2025./2026. mācību gadam piešķirs 51 izglītības iestādei, tostarp Balvu Profesionālajai un vispārizglītojošajai vidusskolai, Balvu Valsts ģimnāzijai un Bērzpils pamatskolai.

Vismazāk sporto seniori

Latvijas Veselības un Fitnesa asociācija norāda, ka pēc Eiropas Komisijas Eiropabarometra datiem Latvijā vismazāk nodarbojas ar fiziskām aktivitātēm un sportu seniori (78%) un bezdarbnieki (72%). Savukārt visaktīvākie sportotāji ir studenti (77%), vadītāji (50%) un māsasimniece (49%). Turklāt 42% kā galveno iemeslu, kāpēc neno-
darbojas regulārāk ar sportu, norāda laika trūkumu, bet 24% – moti-

vācijas trūkumu.

Spriedis iedzīvotāji

16.septembrī plkst.17.00 Rugāju bibliotēkas telpās, Kurmenes ielā 36, Rugājos, iedzīvotāju padome spriedis par aktuāliem jautājumiem, tostarp par bibliotēkas telpu, tautas nama vēstures istabas un Rugāju vidusskolas sākumskolas klašu telpu pārvietošanu uz citu ēku.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

13.septembrī Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, notiks tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kurā varēs iegādāties dažādus lauku labumus, mājražotāju gardumus, stādus, sezonas dārzeņus un augļus, amatniecības izstrādājumus.

Nedēļas jautājums

Kādam jābūt labam tētim?

Edgars Gabranovs

IGORS no Viksnas ar mazmeitiņu DARINU: – Tēva diena noteikti ir jāsvēcin. Visiem novēlu izturību, mīlestību un pacietību. Kāds varētu būt ideāls tētis? Ideāla pasaulē nav – viss attīstās, viss mainās, viss veidojas. Galvenais, lai ir darbs un iespēja saņemt pienācīgu atalgojumu. Šķiet, ka jaunatnei nav perspektīvas, tāpēc daudzi neuzdrošinās dibināt ģimenes. Ja viss jāsāk no nulles, tad daudzreiz jādoma un jāizvērtē, vai varēs uzturēt bērnu, turklāt bērni ir paši svarīgākie pasaulē. Nepieciešams gan darbs, gan mājvieta, un tikai tad var uzņemties atbildību.

LIGITA no Bērzkālnes kopā ar meitiņu ENNIJU ELVIRU: – Tēvi noteikti pelnījuši ‘paldies’ vārdus. Var vien pabrināties, ko tēvi dara ikdienā, lai spētu izaudzināt laimīgus bērnus. Labs ir tas tētis, kurš bērnu dēļ gatavs uz visu, kā arī ir klātesošs. Demogrāfiskā situācija ir nelabvēlīga, jo ir cilvēki, kuri neuzdrošinās uzņemties atbildību. Jāpiekrīt, ka, piedzimstot cilvēkbērnim, esi it kā *uz pauzes*. Protams, daudz ko nosaka arī materiālā situācija. Jebkurā gadījumā par bērniem vienmēr jā rūpējas – gan tēviem, gan mammām.

LĪGA no Balviem: – Domāju, ka labs tētis ir tāds, kurš bērniem spēj nodrošināt visu nepieciešamo, lai izaugtu godīgi, jauki un atbildīgi cilvēki. Protams, nepieciešama nauda, mājoklis un darbs. Šobrīd personīgi man ir vieglāk, jo dēls mācās Eglaines pamatskolā. Vai nav bažas, ka šo skolu, iespējams, slēgs? Manuprāt, svarīgāk pie skolas ir novietot videokameras, jo bērnu drošība ir pats svarīgākais jautājums. Ja nē, var gadīties nelāgas lietas.

DAINIS no Baltinavas: – Noteikti tēva diena ir jāsvēcin, jo arī vīriešus vajag iepriecināt. Visiem vēlu spēku, izturību un mīlestību. Teicams tētis ir tāds, ar kuru bērns nekaitrējoties var jebkurā mirklī aprunāties. Man nav atbildes, kāpēc jaunieši atturas veidot ģimenes. Valsts prezidents televīzijā teica, ka nepieciešami ilgtspējīgi mērķi. Cilvēkiem jāredz un jāizjūt, ka valsts par viņiem rūpējas un domā. Ja cilvēki būs ar dzīvi apmierināti, tad, iespējams, arī daudzi pāri izvēlēsies laist pasaulē otro un trešo bērnu. Kaut kur lasīju, ka 70% mājsaimniecību nav bērnu. Acimredzot valsts nespēj cilvēkus atbalstīt.

GUNTIS no Balviem kopā ar piecgadīgo meitiņu ENIJU: – Tēva diena, manuprāt, ir jāsvēcin. Kāpēc nē? Ir taču arī Sieviešu un Māmiņu diena. Labam tētim jāspēj dot gudrus padomus, vienmēr par bērniem jā rūpējas un viņi jāatbalsta. Domāju, ka sliktās demogrāfiskās situācijas viens no iemesliem ir cilvēku finansiālais stāvoklis. Kāpēc jaunieši ir kūtri un vēl neveido ģimenes? To es nezinu, tas jājautā viņiem pašiem. Iespējams, vēlas veidot karjeru.

GAĻINA GRUZIŅA no Balviem: – Tēva diena ir ģimeniski svētki, tāpēc lieki jautāt – svinēt vai nē? Jāsvēcin! Labs tēvs rakstāms ar lielo burtu. Viņš vienmēr atceras, kas bērniem ir vajadzīgs, prot uz klausīt, jebkurā mirklī sniedz padomu un palīdzību. Tāpat labs tētis rūpējas par saviem bērniem, ja arī ar otro pusīti ir šķīrušies. Labs tētis nekad nestāvēs malā. Piemēram, mans bijušais vīrs ir ļoti labs gan kā tēvs, gan kā vectēvs. Kāpēc dzimst tik maz mazuļu? Pirmkārt, tā ir ļoti liela atbildība. Otrkārt, tikai tagad sabiedrība atklātāk runā par bērniem ar īpašām vajadzībām. Pieļauju, ka ir ģimenes, kuras rūpīgi izvērtē, kāda ģenētika ir bijusi viņu dzimtā. Protams, attur arī darbs un karjera.

MANA NEDĒĻA

ŽAKLĪNA ORLOVSKA,
jaunatnes lietu speciāliste

Sākoties jaunajam mācību gadam, turpināšu strādāt Viļakas un arī Reikavas vidusskolās. Nedaudz samazināšu darba slodzi, jo, studējot pēdējo gadu augstskolā, vēlos vairāk pievērsties mācībām. Šonedēļ esmu sākusi rīkot tikšanās ar skolēnu pašpārvaldēm – kopā plānojam projekta aktivitātes. Trešdienas pēcpusdienā, atklājot sezonu Viļakas Jauniešu mājā, ciemos uzņemām lielākus un mazākus ģiparus, kurus pārsteidzām ar piepūšamajām atrakcijām, iespēju pēdējās siltās dienas iemūžināt fotokastē, kā arī iesaistīties sejas apgleznošanas darbnīcā, risināt atjautības uzdevumus, nopelnot nelielas balviņas, un darīt daudz ko citu. Jauniešu mājas Atvērto durvju dienas pamatdoma bija aicināt tos jauniešus, kuri līdz šim nav uzdrošinājušies atnākt pie mums. Zinu, ka tādu vēl ir daudz, jo arī pati savulaik biju viena no viņiem. Stāstījām par projektu sniegtajām iespējām, par to, ka jauniešu mājas apmeklēšana nav vienkārši brīvā laika *nosīšana*, bet sniedz ļoti daudz iespēju. Tā nav vieta izredzētajiem, bet visiem, kas to vēlas. Drīz mūsu komandai pievienosies arī Eiropas brīvprātīgie jaunieši, kuri septembrī ieradīsies Latvijā. Savukārt sestdien kopā ar “Škladi” komandu darbošos “Grib Trip” auto saietā Alūksnes pusē, bet svētdien kopā ar ģimeni svinēsim Tēva dienu un arī mammas vārda dienu. Ja būs jauki laikapstākļi, plānojam visi kopā kaut kur izbraukt.

No vēstulēm

Tas tiešām bija forši!

Vēlos paust savu pateicību visiem, kuri noorganizēja, finansēja un radīja XXVI Kamermūzikas festivālu – mūziķiem, organizatoriem, vadītājiem, atbalstītājiem utt.. Mana dvēsele atpūtās trīs brīnišķīgos koncertos, kurus apmeklēju 31.augustā! Pat Baznīcās nav tāda tīra klusuma, kāds valdīja zālē starp skaņdarbiem. Cilvēki pat pieklusināja savu elpu, lai neiztraucētu šo svinīgo brīdi. Klusums un skaista mūzika. Lūk, tā ir KULTŪRA. Es vairs nedalu mūziku labajā un sliktajā, kā daudzi to turpina darīt. Cilvēki ir dažādi, tāpēc – katram savs. It visam šajā pasaulē ir sava vieta un niša. Taču uzskatu, ka kamermūzika ir mūzikas pamatu pamats. Tāpēc domāju, ka ir svarīgi bērnus vest uz tādiem koncertiem, dot bērniem un jauniešiem iespēju dzirdēt klasisko mūziku dzīvajā. Atceros, kādu iespaidu uz mani un manām draudzenēm atstāja skolas gados piedzīvots koncerts Baltinavā, kur čellu spēlēja Ivars Bezprozvanovs un klavieres – Pēteris Plakidis. Iespaids visam mūžam! Tāda mūzika nostiprina labu muzikālo gaumi. Un ir lieliski, ka ir mūzikas un mākslas skolas, kurās bērni var attīstīt savus talantus. Man bērībā nebija tādas iespējas, jo es dzīvoju tālu no centra, vecāki strādāja, viņiem nebija iespēju vadīt mani uz mūzikas skolu. Tad es to ļoti pārdzīvoju.

Vienmēr ar apbrīnu uzlūkoju cilvēkus, kuri spēlē kādu instrumentu. Pat, ja ne profesionāli, tas tik un tā ir skaisti. Savā būtībā esmu liela romantiķe, tāpēc visvairāk man patika koncerts “Romantisma serenādes”, kas *paņēma* mani ar

pirmajām minūtēm! Ilze Grēvele-Skaraīne sāka dziedāt un man uzmetās zosāda, bet acis sakāpa asaras. Tas man pašai bija ļoti negaidīti, jo biju jau aizmirsusi par savu romantisko dabu! Jā, līdz asarām mani aizkustināja šis skaistais koncerts! Dzirdēt operu dzīvajā (precīzāk – fragmentus no tās) ir vārdos neaprakstāms garīgs baudījums. Operu dzīvajā dzirdēju otro reizi dzīvē, abas reizes aizkustināja līdz asarām, tāpēc tagad domāju noteikti to apmeklēt un piedzīvot klātienē.

Koncerts “Romantisma serenādes” bija lielisks no A līdz Z! Ļoti pozitīvs, ar skaistām dziesmām, brīnišķīgām balsīm, smaidīgiem mūziķiem. Rihards un Ērika Mīleri kopā ar Ilzi piepildīja mazo mūzikas skolas zāli ar dzīvo mūziku un savām skaistajām balsīm. Brīnišķīgs papildinājums bija muzikologa vēstījums. Pirms katras dziesmas viņš pastāstīja par komponistiem un viņu dzīvēm, par dziesmām, kas skanēs. Tas bija ļoti, ļoti interesanti! Pati sevi atpazīnu stāstā par F.Šūbertu, viņa mūžīgajām ilgām pēc mīlestības un nepiepildītajiem sapņiem par to, līdz ar to koncerts kļuva personīgs, es pati savijos ar šiem stāstiem no citiem gadsimtiem. Izzuda laika robežas un mēs kļuvām par vienu veselumu, baudot “Rītu” kopā ar R. Štrausu un viņa sievu, R.Šūmani un Klāru Vīku... Pat sāku mazliet saprast vācu valodu, kuru neesmu mācījusies. Tas bija skaisti.

Koncertos atklāju arī daudz ko jaunu – komponistus un dziesmas, kuras agrāk nezināju. Bija iespēja dzirdēt gan klasiku, gan mūsdienu komponistus no Latvijas, ASV un citām zemēm. Patīkams pārstei-

gums bija Mika Akota paša sacerētā simfonija. Super! Apbūra Aigara Raumaņa elegantā saksofona spēle. Es mazliet uzlūkoju šādus māksliniekus kā pārcilvēkus, jo viņi ar savu talantu uznes Debesis.

Vakarā Balvu novada ļaudis sirdis sildīja “Saules apskāvienā”, kurā piedalījās arī vijolnieks no Argentīnas – Deivids Merlins. Skatītāju ziedi un aplausi acīmredzami iepriecināja mūziķus un viņi pēc koncerta dāvāja mums vēl vienu simfonijas gabaliņu. Tas tiešām bija forši!

LĪGA SLIŠĀNE

Floras bērnu lūgšanas

*Laiks, ļauj man dziedēt vēl mazliet!
Ļauj vēl ļaudīm prieku, medu bitēm sniegt!
Kamēr to spēju, es neesmu lieks,
Vēl par agri salnai man dzīvību liegt!*

*Laiks, ļauj man vēl pilnīgi plaukt!
Vēl nedrīkst nākt rudens auksts!
Šogad salnu jau bijis par daudz,
Ļauj, lai saulē kvēlo vēl apzeltīts lauks!*

*Laiks, ļauj man saules veldzi gūt mazliet!
Manos zaros vēl āboli briest!
Ļauj maniem bērniem vēl augt!
Kaut reizi šogad esi mūsu draugs!*

*Klusās balstiņās lūdzas Floras bērni,
Tik klusās, ka mums viņi liekas mēmi...
Bet vai viņus sadzirdēs laiks?
Šogad rudenim solis tik naiģis...*

NAURIS GEKIŠS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

“Kad reiz pie mums tie kampējiem būs gana?! Pāris dienas atpakaļ braucu pa Igauniju. Degvielas cena dīzelim DUS “Neste” bija 1,294 eiro par litru, tajā pašā dienā Latvijā, “Neste” Alūksnē, litrs dīzeļa maksāja 1,517 eiro!! Tie ir 0,22 centi dārgāk uz vienu litru degvielas! Ne 2 centi, ne 5 un ne 7 centi, bet 20!!! Tāpat arī valsts degvielas rezervju uzglabāšana ir neskaitāmas reizes dārgāka kā Igaunijā! Nerunājot par Rail Baltica, airBaltic, zelta gaismas pilim, Dienvidu tiltiem

un bijušā premjera zelta lidojumiem! Draugi, nav labi, – kā teica tas pats smīnošais bijušais premjers. Mums nav labi, nevis tiem kampējiem! Diemžēl...,” laikraksta redakcijas automātiskajā atbildētājā ziņu ierunāja sašutis vīrietis.

“Pirms divām nedēļām kapsētā no kapvietas pazuda ziedi, vakar aizgāju sakopt kopiņu un vairs neatradu divus atstātos nepilnos maisus ar zemi. Vai Balvu kapus iemiļojuši garna-dži?” jautā laikraksta lasītāja.

Rāpuļu daudzums nepatīkami pārsteidz iedzīvotājus

Čūskas rāpo, kur vēlas

Balvu pilsētas iedzīvotāji ziņo par arvien biežākiem gadījumiem, kad publiskās vietās nākas sastapties ar čūskām. Vairumā gadījumu tie ir zalkši, kuri no savas dabiskās vides nolēmuši doties pastaigā uz apdzīvotām vietām un mēģināti ne tikai uz pilsētas trotuāriem, bet ierāpojuši gan veikalus telpās un skolās, gan arī daudzdzīvokļu māju kāpņu telpās un citviet.

Kopēja atbildība, kurai jāmeklē risinājums

Lai arī Latvijā dzīvojošā čūsku suga 'parastais zalktis' ir cilvēkam nekaitīga, tomēr sastapšanās ar to mēdz būt ne pārāk patīkamas, kas liek justies neomulīgi. Tā tas ir arī, piemēram, daudzdzīvokļu mājas Ezera ielā 41 iedzīvotājiem, kuri garos rāpuļus pie mājas, cenšoties tiem iekļūt kāpņu telpā, redzējuši ne vienu vien reizi.

SIA "Balvu Namsaimnieks" valdes loceklis EGONS STRUMPE sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu pastāstīja, ka par konkrēto gadījumu ar zalkšu klātbūtni pie daudzdzīvokļu mājas Ezera ielā 41 ir informēts. Ar šādu jautājumu "Balvu Namsaimniekā" vērsušies arī paši iedzīvotāji. "Šī problēma Ezera ielas rajonā patiešām ir aktuāla, jo, piemēram, pagājušajā gadā par čūsku klātbūtni ziņoja arī Ezera ielas 24. mājas iedzīvotāji. Ir saprotams, ka zalkši koncentrējas vietās, kur ir nesakoptas teritorijas. Piemēram, ja kādā no zemes gabaliem ir gara, nepļauta zāle, kontrole par to pienācīgu uzturēšanu ir Balvu novada pašvaldības policijas kompetencē. Tāpat vēlos uzsvērt, ka šādos gadījumos jāsaazinās ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu," darīja zināmu E.Strumpe.

Jāpiebilst, ka šobrīd daudzdzīvokļu namam Ezera ielā 41 oficiāli nav mājas vecākā, bet bijusi mājas vecākā AIJA MEŽALE uzsver, ka šādas problēmas ir visu mūsu kopējā atbildība, ir jāmeklē problēmas cēlonis. "Proti, tā ir gan mājas vecāko, gan mājas apsaimniekotāja, gan arī apkārtējo zemesgabalu īpašnieku atbildība, kuriem jāparūpējas, lai tie būtu sakopti un tādējādi mazinātu iespējamību, ka no šādiem īpašumiem čūskas parādās māju apkārtņē. Noteikti šai problēmai meklēsim risinājumu," sola A.Mežale.

Par īpašumu sakopšanu atgādina VUGD un pašvaldība

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona pārvaldes Balvu daļas komandieris majors ALVIS ROMĀNS jautāts, vai bieži nākas saņemt izsaukumus uz notikumiem, kad cilvēki ziņo par čūskām, pastāstīja, ka vismaz pēdējā laikā šādu izsaukumu nav daudz. Vienlaikus A.Romāns atgādina, ka par šādiem gadījumiem cilvēki var zvanīt VUGD, bet dispečers, izvērtējot katru situāciju, pieņems lēmumu, kā rīkoties. Tāpat VUGD Balvu daļas komandieris uzsvēra, ka čūsku izplatība var veidoties no teritorijām, kas ir nesakoptas. Tādēļ īpašniekiem sev piederošās teritorijas jākopj ne tikai šī iemesla dēļ, bet iedzīvotājiem un pašvaldībām jāsakopj savi īpašumi (jānopļauj zāle, jāsavāc atkritumi) jau rudenī, lai pavasarī neveidotos kūla un tādējādi samazinātu kūlas ugunsgrēku skaitu, kuri Ezera ielā jau ir bijuši. Savukārt, ja konstatēts pārkāpums, saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu tiek uzsākta administratīvā lietvedība, un normatīvajos aktos paredzēti šādi sodi: atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta trešajai daļai, par kūlas dedzināšanu piemēro naudas sodu fiziskai personai no 56 līdz 140 naudas soda vienībām (no 280 līdz 700 eiro); atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta otrajai daļai par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu, ja tās rezultātā izcēlies ugunsgrēks, piemēro naudas sodu fiziskai personai no 28 līdz 86 naudas soda vienībām (no 140 līdz 430 eiro), bet juridiskai personai – no 280 līdz 860 naudas soda vienībām (no 1400 līdz 4300 eiro); atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta pirmajai daļai, par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskai personai no 6 līdz 56 naudas soda vienībām (no 30 līdz 280 eiro), bet juridiskai personai – no 56 līdz 280 naudas soda vienībām (no 280 līdz 1400 eiro). VUGD arī turpina sadarboties ar Lauku atbalsta dienestu,

Foto - ekrānšāviņš no video

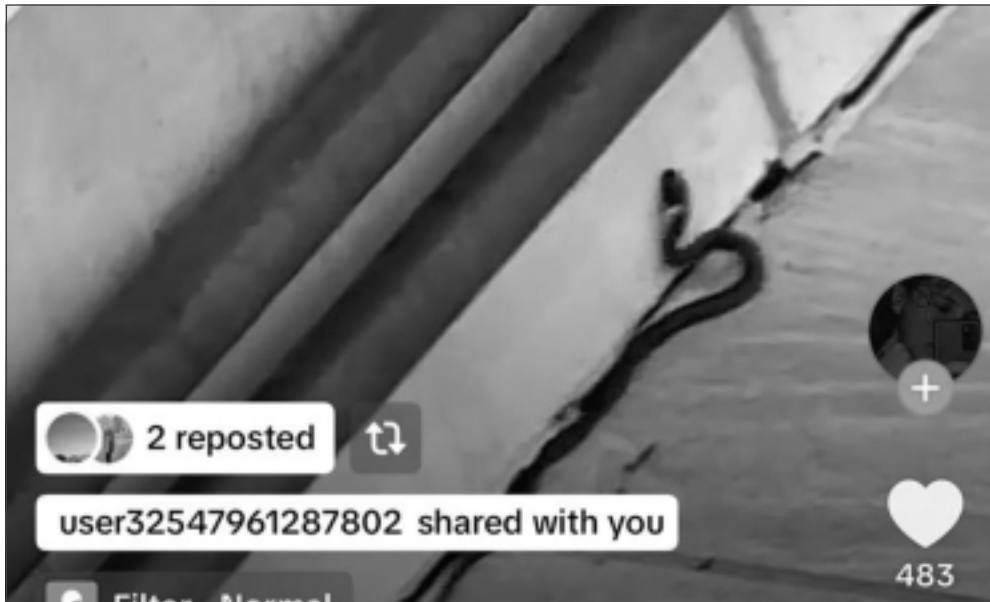

Foto - no personīgā arhīva

Čūskas – arī ģimnāzijā. Nupat zalktis bija ierāpojis arī Balvu Valsts ģimnāzijas telpās. Aculiecinieks sociālajos tīklos rakstīja: "Balvu Valsts ģimnāzijā pa sienām rāpo čūskas. Attēlā redzamā ir tikai viena no vairākām. Netālu no ieejas skolā ir nospiestas čūskas, un ne tikai ārpus skolas."

informējot par kūlas degšanas vietām. Ja degusi kūla, zemes īpašniekiem tiek samazināts Eiropas Savienības platību maksājums.

Čūskas meklē ziemas guļas vietu

Jāpiebilst, ka nupat arī Balvu novada pašvaldības domes vadība tikās ar māju vecākajiem, lai pārrunātu vairākus iedzīvotājiem nozīmīgus jautājumus – atkritumu apsaimniekošanu, saistošo noteikumu izpildi un pilsētas vizuālo tēlu. Lai gan ar nākamā gada budžetu, kā uzsvēra tikšanās dalībnieki, visas problēmas atrisināt nevarēs, daudz kas paveicams, kopīgi sadarbojoties – gan iedzīvotājiem, gan māju vecākajiem, gan arī pašai pašvaldībai aktīvāk iesaistoties ikdienas procesos. Viens no svarīgākajiem jautājumiem, par ko tika atgādināts, proti, ka katra nekustamā īpašuma īpašniekam ir pienākums kopt un uzturēt gan savu īpašumu, gan tam piegulošo teritoriju trīs metru platumā no īpašuma robežas, ieskaitot gājēju ietves un zālienu līdz pat brauktuves malai. Zāle jāpļauj vismaz reizi mēnesī. Arī pašvaldība daļēji iesaistās šajā procesā, piemēram, nodrošinot gājēju ietvju tīrīšanu, taču ikdienas sakoptība galvenokārt ir īpašnieku atbildība.

Savukārt Viļakas pilsētas iedzīvotājs VILIS BUKŠS, kuram laika pavadīšana pie dabas ir neatņemama dzīves sastāvdaļa, jautāts, kādēļ tieši šogad apdzīvotās vietās ir tik daudz čūsku, pastāstīja, ka šobrīd ir rudens, kad čūskas meklē ziemas guļas vietu. "Ne par velti mūsu tautas ticējumos uzsvērts arī 7.septembris, kad čūskas meklē alas, lai dotos guļā uz ziemas mēnešiem. Ja pavasaris ir dabas atmodas laiks, tad rudenī ir šo rāpuļu aizmigšanas laiks. Turklāt šogad ir ļoti mitri laika apstākļi, tādēļ čūskas šādās vietās nedzīvos, bet meklēs sausākas apmešanās vietas. Arī pats septembris esmu vairākkārt novērojis un fotografējis, ka čūskas šajā mēnesī pārvietojas visdažādākajās vietās – gan pa ceļiem, gan trotuāriem un citviet, tādēļ nav nekāds pārsteigums tās satikt arī, piemēram, māju

pagrabos. Kā ar to cīnīties? Drīzumā zalkšu migrācijas laiks šogad beigsies, bet, piemēram, tās pamanot pie pašas mājas kāpņu telpas, šos rāpuļus noteikti nevajag nogalināt. Nav arī tā, ka zalkši uz māju pusi rāpo simtiem vai pat desmitiem. Ir jāsaprot, ka tuvojas ziema un čūskas meklē, kur ziemot – turklāt, kā minēju, šogad to daudzums īpaši saistīts ar mitrajām laika apstākļiem. Nogalināt nevajag, jo cilvēks jau tā daudz dara to, no kā daba sāpēs klieudz," aicina V.Bukšs.

Esi uzmanīgs un vērīgs!

Būs pastiprināta policijas uzraudzība

No 16. līdz 22.septembrim visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tajā skaitā Latvijā, notiks Eiropas ceļu policijas tīkla "ROADPOL" organizētā ikgadējā akcija "ROADPOL Drošības dienas". Tāpat šīs akcijas laikā 18.septembrī notiks "Eiropas diena bez ceļu satiksmes negadījumiem" boja gājušiem un smagi ievainotiem cilvēkiem". Līdz ar to minētās nedēļas laikā Valsts policija pastiprināti rūpēsies par satiksmes drošību un uzraudzīs satiksmes dalībniekus. Papildu ikdienas satiksmes uzraudzībai pastiprināta uzmanība tiks pievērsta tieši mazāk aizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku (velosipēdistu, elektroskrejriteņu un motociklu vadītāju) drošībai, drošības jostu un bērnu sēdekliņu lietošanas nosacījumu ievērošanai, kā arī uzraudzīts, vai autobraucēji nevada transportlīdzekli, būdami alkohola reibumā.

Aicinām būt modriem un ievērot visus ceļu satiksmes noteikumus arī mūsu puses autovadītājiem!

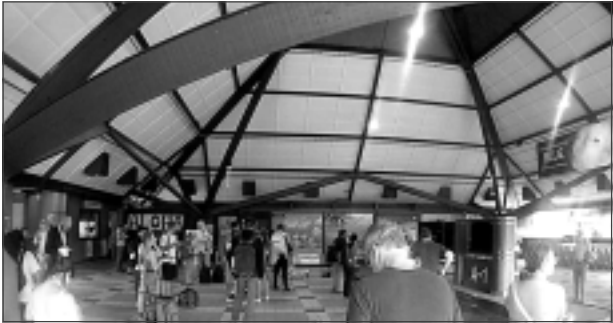
Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Ceļošana pa pasauli pēdējo trīsdesmit gadu laikā ir īpaši pieaugusi. Vieni ceļo uz populārām tūrisma adorācijas vietām, citi uz vientuļām eksotiskām zemēm, kas ir stipri patālu no civilizācijas. Vienus interesē gastronomiskais tūrisms, citus dabas takas, seno civilizāciju drupas vai vienkārši daudz saules, silti ūdeņi un miers. Maršrutu saraksts var būt nebeidzams. Neapdomīga ceļošana pa sociāli problemātiskām zemēm dažreiz var arī beigties ar dažādu mikrobioloģisku patogēnu un parazītu pārvešanu uz mitnes valsti, ko nevar izkontrolēt nekādi dienesti lidostās. “Tādēļ esam apdomīgi. Šoreiz ceļojumam izvēlamies Havaju salas, kas ir viena no eksotiskākajām vietām pasaulē, turklāt pietiekami labi aprīkota ar tūrisma infrastruktūrām, bez nevajadzīgiem izaicinājumiem,” teic skolotājs, mākslinieks JĀNIS LAICĀNS no Viļakas, daloties savā ceļojuma pieredzē.

Havaju salu arhipelāgā ir 137 dažāda lieluma salas. Pirmie polinēzieši šeit ieradās mūsu ēras otrajā gadu tūkstoši. Britu pētnieks Džeimss Huks bija pirmais cilvēks no ār pasaules, kurš šeit ieradās 1778. gadā ar ekspedīciju. ASV Havaju salas anektēja 1898. gadā kā svarīgu stratēģisku teritoriju, kur otrā pasaules kara sākumā tika izvietotas jūras kara bāzes, arī slavenā Pērhlārboras kara bāze Oahu salā, kurā pašlaik atrodas memoriālais muzejs, kuru var apmeklēt tūristi. Atsevišķas apdzīvotās salas svešzemnieki nedrīkst apmeklēt.

Par piecdesmito štatu Havaji kļuva 1959. gadā, bet to pilsoņi ieguva tiesības piedalīties vēlēšanās un organizēt savu pašpārvaldi tikai 1993. gadā. 42. ASV prezidentam Viljamam Džefersonam Klintonam nācās atvainoties havajiešiem par šo diskrimināciju. Havaju salu ekonomika balstās uz tūrismu un ar to saistīto pakalpojumu sfēru. No agrokultūrām šeit audzē kafiju, vaniļu, ananāsus, banānus un dažādus citus eksotiskus augļus, daudzus no kuriem mēs varam atrast mūsu lielveikalos. Taču labību šeit neaudzē. Citas mums pazīstamas kultūras, piemēram, gurķus, audzē siltumnīcās ar klimata kontroli.

Štata administratīvais centrs atrodas Honolulu, uz kuriem, laikam pateicoties Holivudas filmām un Elvisam Preslijam, dodas lielākā daļa tūristu. Honolulu raksturīga ar daudzstāvēīgām viesnīcām un ASV jūras kājnieku klātbūtni. Tur bieži notiek pasaules politisko un ekonomisko galotņu sanāksmes. To sekmē nemainīgi siltais tropu klimats, neatkarīgi no gada laika. Ignorējot meinstrīmu, mēs dodamies uz Big Island jeb Lielo salu, uz kuras atrodas Havaju nacionālais vulkānu parks (Hawai'i Volcanoes National Park) ar Kilauea vulkānu un daudziem tā krāteriem.

Konas lidosta.

Individuālās mājas.

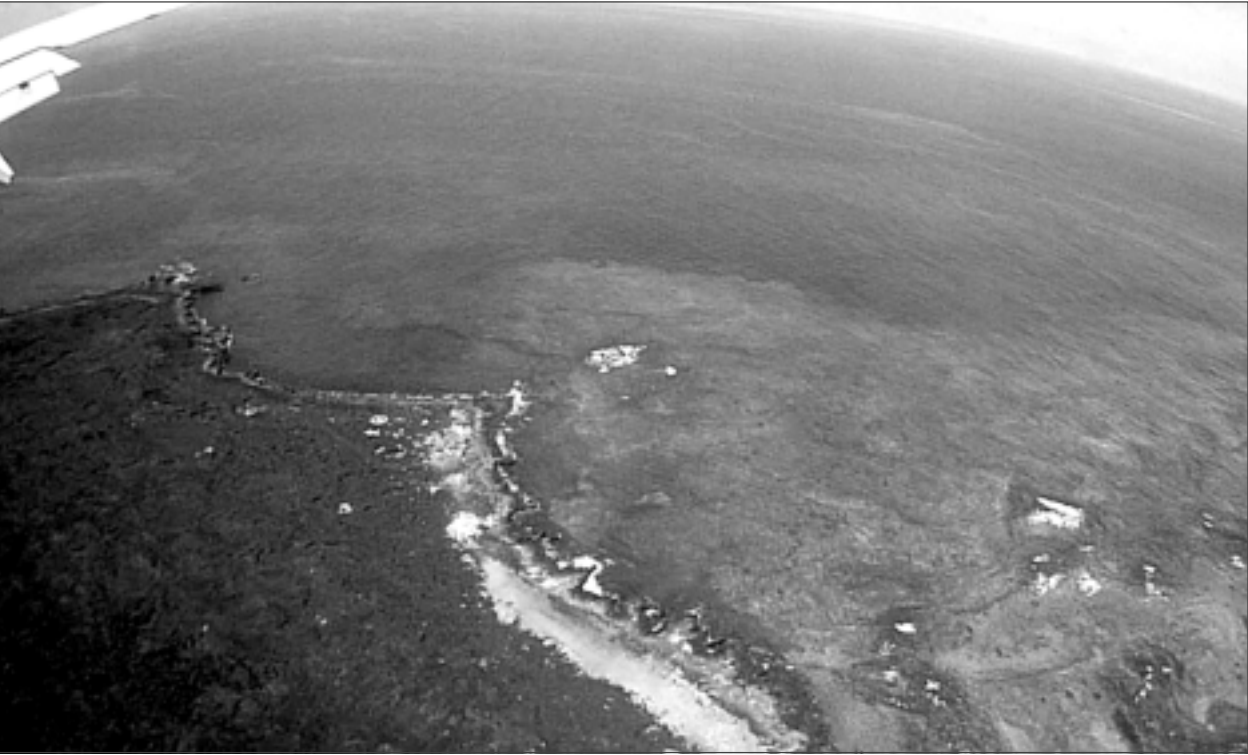

Vulkāniskās lavas bluķi piekrastē.

Bez nevajadzīgiem izaicinājumiem

Ģeogrāfija. Havaju salu arhipelāgs atrodas Klusajā okeānā, 3776 km no Sanfrancisko, Austrālijas virzienā. Salu Klusajā okeānā ir ļoti daudz: Mariāņu salas, franču Polinēzija ar Taiti salām, kur dzīvoja slavenais franču postimpresionists Pols Gogēns. Tuvāk Čīles krastiem atrodas Lieldienu sala, kuru savā grāmatā “Aku-Aku” tik sīki un pamatīgi attēlojis norvēģu ģeogrāfs un jūras braucējs Turs Heijerdāls. Visas Klusā okeāna salas vieno to vulkāniskā izcelsme ar melnu, porainu un samērā viegli apstrādājamu sacietējušu lavu, no kuras, piemēram, darinātas milžu figūras Lieldienu salā. Mūsu ceļojuma mērķis – Island of Hawaii jeb Lielā sala.

Kalua Kona. Pēc piecu stundu lidojuma vienmuļi zilo Klusā okeāna ainavu nomaina melni robotā Havaju salu krasta ģeometrija. Kalua Konā vai, īsāk sakot, Konā, atrodas lielākā lidosta šajā salā. Izejot no lidmašīnas kondicionētā salona, jūties kā ieskrējis cepeškrāsnī. Konas lidosta ir kā liela nojume bez sienām. Līdzīgas sastopamas Āfrikā. Pāri ceļam preti lidostai atrodas liela auto noma, kur katrs var atrast mašīnu savai gaumei un maciņa biezumam. Tagad var doties uz Vulkano (aptuveni 200 km), kur atrodas vulkānu parks.

Daba. Ceļš iet gar piekrasti ar tropu ainavām, palmām, dažādiem spilgti ziedošiem krūmiem vai arī tumšiem, sacietējušas lavas grubuļiem, kas no attāluma atgādina kūdras krāvumus. Augsnes šeit ir ļoti maz, tā pat tiek vesta no kontinenta, jo vulkānisko salu pamatā ir sacietējusi lava, bet dziļāk – bazalta slāņi. Ģeoloģiski saldūdeni no urbumiem šeit nevar iegūt, tāpēc galvenais ūdens ir nokrišņi. Pie katras mājas ir lielas, ap 20 kubikmetru slēgtas metāla tvertnes, kurās tiek savākts, attīrīts un filtrēts lietuss ūdens. Dzeršanai lieto ūdeni no pudelēm. List katru dienu, novakarē, un bieži – ne ilgāk par pusstundu, bet lietus sezonā gan vairākas dienas. Dārzu un apstādījumu laistīšana nav nepieciešama. Ir ģeotermālie ūdeņi, bet tos lieto elektroenerģijas ieguvei.

Klimats. Tāpat kā visās tropu zemēs, šeit nejūt gadalaiku maiņu. Ziemas zemākā temperatūra ir +18 grādi pēc Celsija. Nekad nevar saprast, kurš mēnesis ir pašlaik, visu laiku kā mūžīgs jūlijs. Sākumā tas ir “Wow!”, bet ar laiku apnik, jo pietrūkst tik ierasto gadalaiku krāsu. Nejauksim tūrismu ar pastāvīgo dzīvesvietu! Toties ēkā praktiski nav nepieciešama apkure, ja nu vienīgi kāds elektriskais sildītājs. Svarīgāks ir gaisa kondicionieris, jo, kad spīd saule, gaisa temperatūra sasniedz +35- +38 Celsija grādus. Laika starpība ar Latviju – 13 stundas.

Hawaii Kona Coffee, kas atrodama Top5 labāko kafiju pasaulē sarakstā. Havaju salas atrodas tālu no kontinentiem, tāpēc tajās nav plēsoņu, pērtiķu, čūsku un citu tropiskās faunas pārstāvju, bet ievest tos kategoriski aizliegts. Lielākā daļa augu, koku un krūmu Havaju salās ir introducēti. Ja ir augsne, šeit var audzēt gandrīz visus augus, kas raksturīgi tropu (Rainforest) zonai. Banāni, avokado, kokospalmas, vaniļa, saldie kartupeļi, kafija, kakao, ingvers un citas neskaitāmas garšvielas. Tomēr visus tropiskos augus un kokus šeit nevarēs atrast. Hilo botāniskajos dārzos ir ļoti liela tropisko augu kolekcija. Lielajā salā jeb Big Island atrodas astoņi botāniskie dārzi, pieci Hilo pilsētā, bet Konā – trīs. Dabas mīļotāji, puķu audzētāji un citi interesenti šeit var pilnībā apmierināt savu ziņkāri. Šeit audzē labāko kafiju ASV.

Augļu un dārzeņu tirgus Konā. Pludmales ar smiltīm vairāk sastopamas Honolulu. Lielajā salā lielākā daļa pludmaļu klāta ar melnu, sacietējušu vulkānisko lavu. Ūdens dzidrs un tīrs, tajā mīt jūras bruņurupuči, lielas, deltaveidīgas zivis – rajas un mantas, koraļi. Atšķirībā no Sanfrancisko vai Losanželasas, Klusā okeāna ūdeņi šeit ir silti – +26- + 27 grādi. Zemūdens kamera un akvalangs ļaus iemūžināt neaizmirstamas zemūdens ainavas.

Kilauea vulkāns dienā. Kad vulkāns ir mierīgs, no tā izplūst tikai gāzes. Ja sākas izvirdums, lava izplūst ar ātrumu 1 metrs 6-8 stundās un var paspēt evakuēties. Ja izplūstošajai lavai nav saskarsmes ar ūdeni, veidojas vulkāniskais stikls – obsidiāns. Vietējie mākslinieki, bruņojušies ar metāla knaiblēm un citiem instrumentiem, izvirduma laikā no šādas stiklveida lavas veido suvenīrus un dažādus mākslas priekšmetus.

Ieeja lavas tunelī. Lavas tunelis sākumā ir patumšs, lai pastiprinātu dramatisma efektu, taču, ejot tālāk, tas apriņķots ar apgaismojumu. Pa šo eju kādreiz plūdusi izkausētas lavas upe, kurai sacietējot, ir izveidojies gluds ceļš. Pa to mierīgi varētu braukt ar vieglo mašīnu.

Izejot no lavas tuneļa, paveras skats uz vulkānu ieleju, kur vietumis redzami izplūstam dūmi. Tur atrodas Kilauea vulkāna krāteri. Kad vulkāns nav aktīvs, dienas laikā redz tikai dūmus. Lai redzētu karstās lavas atblāzmu, dodamies to aplūkot naktīs laikā. Kilauea vulkāns atrodas 1243 metru augstumā, bet tā epicentrs ir 5,5 kilometru dziļumā zem okeāna līmeņa.

Kakao.

Avokado.

Vaniļa.

Havaju nacionālais vulkānu parks. Vulkānu parks ir samērā liela teritorija, kurā ierīkotas tūristu takas un skatu laukumi. Ceļojumu sākam pa lavas izveidotu tuneli. Atrodoties tajā, nevilus nāk atmiņā ainas no Žila Verna “Ceļojuma uz zemes centru”, kur ceļotāji profesora Lidenbruka vadībā nolaizās izdzīsuša vulkāna krāterī Islandē, ceļo pa pazemes valstību, kur redz sen izmirušus dzīvniekus, pleziosaurus, dīvainu augu valsti. Visbeidzot tos ar vulkāna gāzēm izmet virszemē, Vezuva apkaimē, Itālijā. Mums gan izdevās iziet no tuneļa pārsimts metrus tālāk – bez dinozauriem un citādiem brīnumiem.

Pie vulkāna. Autors kopā ar dzīvesbiedri pie izdzīsuša vulkāna krātera.

Rīga-Frankfurte pie Mainas-SanFrancisko-Havaii, Kalua Kona.
Sagatavoja Jānis Laicāns

2025.gadā svinam pirmās iespīestās latviešu grāmatas piecsimtgdadi. “Vaduguns” uzsāk rakstu sēriju par grāmatu nozīmi laika griežos, kā mudināt lasīt un uzlabot lasītprasmi, lasītkāri, turklāt nodrošinot pēctecību, tādējādi stiprinot gan latviešu, gan latgaliešu garu un spītu. Sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā meklēsim atbildes, vai grāmatu un bibliotēku vēsture ir spogulis, kurā ieraugāmi nācījas intelektuālie meklējumi, sasniegumi un zaudējumi, attieksme pret savējiem un citādajiem. Tāpat uzsversim, ka tauta un tās valoda nevar pastāvēt bez savas grāmatniecības.

Saruna

Ābece – valodas un skolas simbols

Mūsu novadnieks, skolotājs, valodnieks, publicists un plašas dažādu tautu ābeču kolekcijas īpašnieks **JURIS CIBUĻS** uzskata sevi par valodu kolekcionāru. Satiekoties viņa nelielajā Rīgas dzīvoklī, kura sienas klātas ar pārpildītiem sakrāto ābeču plauktiem, pirmais, ar ko kolekcionārs palepojas, ka nesen, pateicoties viņa iniciatīvai, izdota pirmā pasaulē votu (šīs tautības pārstāvju ir aptuveni 99) ābece. Tādu stāstu valodnieka krājumā ir daudz, jo viņa kolekcijā ir 11 597 ābeces 1 248 valodās. Visjaunākais ieguvums ir Kazahijā izdotā ābece uiguru valodā. Savukārt kolekcijā pārstāvētā 1 248. valoda ir kiribatiešu valoda.

Juris Cibuļs uzskata, ka kolekcionēšana līdzinās slimībai, kuru nevajag ārstēt, bet jāļauj tai progresēt, jo, pateicoties tai, rodas daudzi muzeji. Kolekcionārs atklāj, ka nākamā gada sākumā viņa plašā ābeču kolekcija nonāks valsts īpašumā, lai taptu Ābeču muzejs.

Varbūt zināt arī par citiem cilvēkiem, kuri, tāpat kā Jūs, krāj ābeces?

– Ābeču kolekcionāri pasaulē palikuši tikai trīs. Agrāk bija septiņi. Bet ir tādi, kuri krāj gramatikas vai vārdnīcas. Tādu ir vairāk.

Kāpēc savulaik pievērsāties ābeču kolekcionēšanai?

– Bērībā daudzi krāja, ko vien varēja, sākot ar cukura graudiem, kuru bija ļoti maz, konfekšu papīriņiem vai pastmarkām. Pēc tam nāca atklātnes, skaņuplates, tukšās putnu ligzdas utt. Ja skolā kādam devu kaut ko norakstīt, pretī prasīju pastmarkas. Tolaik žurnālā “Zvaigzne” bija rubrika “No visas pasaules”, kurā izlasīju, ka kāds dīvainis Polijā krāj ābeces. Viņam bija japāņu, arābu un vēl kaut kādas... To izlasot, saņēmu tādu kā zibens spērienu no skaidrām debesīm. Sapratu, ka jāatbrīvojas no visām savām kolekcijām un jāpaliek tikai pie ābecēm. Pēc aicinājuma un profesijas esmu valodnieks, skolotājs, bet ābece ir valodas un skolas simbols. Cilvēka dzīvē tā ir pirmā un savā ziņā galvenā grāmata. Ja var ticēt pēdējiem datiem, pasaulē pagājušajā gadā bija 7519 valodu. Lielākajai daļai šo valodu nav rakstības. Daudzām tautām, kurām ir rakstība, ir izdota tikai viena vai divas grāmatas – tā ir ābece un Bībeles tulkojums. Misionāri sastāda ābeci un māca lasīt cerībā, ka šī tauta sāks lasīt Bībeles tulkojumu. Uzskatu, ka ābece ir kaut kas miļš un tuvs katram cilvēkam, bet Bībele lielākajai daļai ir kaut kas ļoti tāls un ne visai saprotams. Pateicoties misionāriem, var iegūt daudz ābeču.

Ko par tautu var uzzināt no ābece?

– Daudz ko. Ābece savā ziņā ir enciklopēdija par tautu un valodu.

Kuras ābece Jūsu kolekcijā bijis visgrūtāk iegūt?

– Tādu ir daudz. Nav izdevies iegūt pirmo ābeci latgaliešu valodā. “Elementarz otewski z abecadem, krótkim katechizmem” (“Latviešu ābece ar alfabētu, īsu katķismu”), kas izdota Viļņā 1768.gadā. Spriežot pēc citiem tā laika latgaliešu ābeču izdevumiem, tā iespīesta Viļņā, Jezuītu akadēmījas spīestuvē. Šo ābeci varētu būt sarakstījis Miķelis Rots. Tā esot glabājusies Rīgas pilsētas 1. bibliotēkā un no turienes tikusi nozagta. Varētu domāt, ka šī ābece atrodas pie kāda kolekcionāra, kurš krāj vecas grāmatas. Tās nav digitālā formātā, tā nav atrodama ne Nacionālajā bibliotēkā, ne kādā no muzejiem. Es to ļoti gribētu iegūt. Vecākā pieejamā latviešu ābece [1683.] glabājas Tartu Universitātes bibliotēkā, bet arī ne pilna, jo tai nav visu lapu. Viena ābece [1690.-1700.] glabājas Kopenhāģenas Karaliskajā bibliotēkā (Dānijā), viena [1690.] Lejassaksijas zemes bibliotēkā Hanoverē (Vācijā). Šo ābeču kserokopijas man ir, tās manā kolekcijā ir arī ieskenētā veidā. Vecākā ābece latviešu valodā, kuras oriģināls ir manā īpašumā, izdota 1796.gadā. To es ieguvu apmaiņā pret somu eposa “Kalevala” mini izdevumu no kādas mini grāmatiņu kolekcionāres, “Sprīdišu” muzeja darbinieces Dobeles rajonā. Viņas vīrs šo ābeci bija atradis lauku mājas bēniņos.

Kuras ābece pirmās nonāca Jūsu kolekcijā?

– Protams, latviešu ābece. Latgaliešu ābece dabūju daudz vēlāk. Visvecākā latgaliešu valodā izdotā ābece, kas man ir

kserokopijas veidā, izdota 1801.gadā. Otra izdota 1855.gadā Dinaburgā (Daugavpilī). Tā arī man ir kserokopijas formātā. Oriģinālā (grāmatas veidā) pirmā un visvecākā manā kolekcijā ir Cēsis 1903.gadā izdotā Franča Kempa ābece latgaliešu valodā “Lementars aba moza ABECE Mozim Latwišu barnim”. Šo latgaliešu ābeci man uzdāvināja Juris Kašs no Kārsavas. Atceros, ka to iemainīju pret mēbeļu katalogu, kas man bija atvests no Dānijas.

Kā iegūstat svešzemju ābece savai kolekcijai?

– Ābece iegūt parasti ir grūti vai ļoti grūti. Daudzās zemēs ābece skolēni saņem skolu bibliotēkās kā dāvanu uz mūžīgiem laikiem vai uz lietošanas laiku, jo ābece, tāpat kā pase, var būt valsts īpašums. Daudzām ābecēm uz aizmugurējā vāka ir rakstīts: aizliegts pārdot, valsts īpašums, tiek izsniegta tikai uz lietošanas laiku.

Lielāko daļu ābeču esmu iegūvis no kolekcionāriem maiņas ceļā pret pastmarkām, pirmās dienas aploksnēm, skaņuplatēm, atklātnēm, kartēm, tukšām sērkociņu kastītēm, penāļiem, dzērienu pudeļu etiķetēm, uzlīmēm “Smēķēt aizliegts!”, kalendāriem, pavārgrāmatām, šaha rokasgrāmatām, vārdnīcām, monētām, banknotēm, nozīmītēm ar pilsētu ģerboņiem, suvenīrveida tējkarotēm, lellēm tautastērpos, matroškām, minerāliem, oļiem, Kamčatkas pludmales melnajām smiltīm, karogiem, sieviešu futbola kostīmiem, ugunsdzēsēju ķiverēm, armijas, policijas un ugunsdzēsēju formas tērpiem, uzšuvēm, zīmotnēm, prezervatīviem, medu u. tml. Dažreiz ļoti paveicas. Piemēram, par trīs litru medus burku pretī dabūju vairākus desmitus 19.gadsimta ābeču krievu un vācu valodā, tostarp Ļ.Tolstoja ābece trīs oriģināleksemplārus, kuri jau atradās makulatūras kaudzē. Divas dienas kāds Čukotkas iedzīvotājs par pāris pudelēm šņabja ar slēpēm brauca pēc eskimosu ābece. Cēzu ābeci meklēju 11 gadus, pat Dagestānas mullas nespēja palīdzēt, līdz izdevās tai sadzīt pēdas Maskavā. Palīgi ābeču meklēšanā ir visdažādākie, sākot no Dušanbē (Tadžikijā) uz ielas satikta skolēna, kurš ar lielāko prieku bija gatavs pārdot viņam vairs nevajadzīgo ābeci, līdz skolotājam, kurš Franciju atstāja uz visiem laikiem, jo bija jāizvēlas – iet armijā (viņa tēva kāzās bijis arī Hitlers) vai doties uz Francijas aizjūras teritoriju Jaunkaledoniju, lai tur strādātu par matemātikas skolotāju. Korejiešu kolhoza Politiskās nodaļas PSKP vietējā nodaļa no Uzbekijas man vēstulē rakstīja, ka viņiem esot palicis pa vienai korejiešu ābecei uz 6-7 skolēniem. Vai es tiešām uzskatot, ka man ābece ir vairāk vajadzīga nekā viņu bērniem? Protams, atbildēju, ka tik tiešām tā uzskatu. Tā manā kolekcijā parādījās 1965.gadā Uzbekijā izdotā ābece korejiešu valodā.

Starptautiskā rakstpratības un evaņģēlija sludināšanas organizācija izdevusi Brazīlijas pamatiedzīvotājiem paredzētu ābeci portugāļu valodā. Pagaidām šo ābeci man nav izdevies iegūt, jo ir jāiesniedz kādas luterāņu draudzes apliecinājums, ka esmu šīs draudzes loceklis. Beidzot ir sarunāts kāds students no Sanpaulu, kurš nosūtīs šādu iesniegumu. No Šveices man izsūtīja Izraēlā izdotu ābeci ivrita valodā. Tā tika konfiscēta, un sūtītājs saņēma oficiālu paziņojumu. Kādu pusgadu vēlāk tas pats sūtītājs no tās pašas pasta nodaļas izsūtīja Izraēlā izdotu ābeci ivritā (četrās daļās), norādot, ka grāmatas ir arābu valodā. PSRS muitai iebildumu nebija. Taizemes ābeci viens kolekcionārs iemaiņīja pret neilona zeķēm. Neredzīgo vai nedzirdīgo ābece vispār nepārdod. Viena iespēja ir doties uz tās skolas bibliotēku, iepazīties ar bibliotekāri un sarunāt, lai viņa sastāda aktu, ka skolēns ābeci pazaudēja. Ja būtu iespējams ieiet grāmatnīcā un nopirkt visas ābece visās valodās, krāšana zaudētu jēgu. Esmu izveidojis speciālu tā saucamo aģentu jeb ābeču meklētāju un iespējamo atradēju kartotēku, kurā uzskaitītas visas valstis un valodas, kurās varētu būt izdotas ābece.

Pēc izglītības esat angļu valodas skolotājs. Cik valodas pārzināt?

– Kā nākas – nevienu. Valodu prasmes vērtēju mazliet citādāk. Valodā var lasīt, bet nerunāt. Dažiem ar to pietiek. Visgrūtākais ir tulkot no dzimtās valodas svešvalodā. Tulkot no svešvalodas dzimtajā valodā ir vieglāk. Esmu saņēmis zvērinātā tulka sešas valodās – latviešu, krievu, vācu, angļu, franču, latgaliešu – aplieciību. Uzskatu, ka varētu nepazust, sazinoties aptuveni 20 valodās. Piemēram, lietuviski vai poliski tiktu galā, bet tas

Foto - A.Kirsanovs

Pirmās ābece kolekcijā. Protams, vienas no pirmajām J.Cibuļa kolekcijā nonāca ābece, no kurām mācījies pats. “Mamma apgalvo, ka bērībā esmu plēsis visas grāmatas pēc kārtas. Divas no šīm ābecēm savai kolekcijai dabūju stacijas tunelī Rīgā, trešo atradu izmestu makulatūrā,” atklāj kolekcionārs.

nenozīmē, ka zinu pilnīgi visu. Piemēram, savā dzimtajā latgaliešu valodā nezinu nevienu zemūdēns dzinēja sastāvdaļas nosaukumu. Ne latgaliski, ne latviski nevarēšu nosaukt visus Latvijā dzīvojošos kukaiņus, arī ne visus augus, puķes vai sēnes. Cilvēks var runāt un tulkot, bet tāpat nevarēs zināt visus vārdus nozarēs, kurās nav speciālists. Piemēram, ķīmijā, fizikā, medicīnā utt. Valodu apgūt pilnībā nav iespējams. Domāju, ka neviens cilvēks pilnībā nezina nevienu valodu. Valodas attīstās, piesārņojas un mainās. Turklāt šobrīd tulkošanu ļoti atvieglo internets – Google tulkotājs. Manuprāt, ikvienam cilvēkam vispirms ir jāiemācās savas mātes un tēva valoda. Tad, protams, valsts valoda. Noteikti arī sava kaimiņa vai kaimiņu valodas, savu draugu valodas un, visbeidzot, noteikti sava ienaidnieka (ja tāds ir) valoda, jo vislabāk un visātrāk tikt galā ar ienaidnieku var, zinot viņa valodu.

Pie kā šobrīd strādājat?

– Būs jauna joku grāmata latgaliešu valodā. Tiek plānots izdot jaunu “Purlovas grāmatas” izdevumu. Būs arī grāmata par ābeču kolekcijas krāšanu, ieskaitot dažādus notikumus, piemēram, Kaļiņingradā, kur tiku tiesāts par to, ka vienā no izstādē izvietotajām grāmatām bija redzams ugunskrusts.

Vai, dzīvojot Rīgā, bieži lietojat dzimto latgaliešu valodu?

– Tikai pusi mūža dzīvoju Rīgā, bet latgaliešu valodu joprojām izmantoju gandrīz katru dienu. Sarakstos arī latgaliski, lasu “lakuga.lv” latgaliešu valodā, zvanot mammai, māsām, brālim u.c., runājam latgaliski. Starp citu, aptuveni pirms mēneša iznāca baltinaviša Marijana Mežala grāmata “Zīmeļaustrumu Latgales (Uóbelines piļsnūvoda) eiksuo Vuordnica”.

Kāpēc latgaliešu valoda Jums ir mīla, ar ko tā fascīnē?

– Tā ir mana dzimtā valoda. Ar to pietiek.

LTV 1

9.00 "Pasaules meistarsacīkstes vieglatlētikā". Atk.
11.30 "Tiešraide. Pasaules meistarsacīkstes vieglatlētikā".
15.35 "Zinātnes noslēpumi". Dok.filmu cikls.
15.50 "Grāntčestera 8". Detektīvseriāls.
17.25 "Nāve paradīzē 12". Detektīvseriāls.
20.10 "Aizliegtais papnēmiens". Atk.
21.10 "Britu vēsturisko ēku un dāru noslēpumi". Dok. filmu cikls.
22.10 "Slepenais aģents Harijs Palmers". Seriāls.
23.00 "Globalizācija un mēs. Deutsche Welle žurnāls".
23.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".
24.00 "Meža stāsti". Atk.
1.00 "Izziņas impulss". Atk.
2.00 "V.I.P. - Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
2.45 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
3.45 "Aizliegtais papnēmiens". Atk.
4.45 "Sporta studija". Atk.

5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Dardarija". Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas deju ritmi". Atk.
9.05 "Tutas lietas 16". Atk.
9.20 "Animācijas seriāls". Raidījums bērniem.
9.45 "Mājas snijiem 3". Dok. filmu cikls.
10.35 "Izziņas impulss". Atk.
11.05 "Sīrmais. Kulā ēdieni 3". Atk.
12.00 "Dievkalpojums Rīgas Sv.Alberta Romas katoļu baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "V.I.P. - Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
14.15 "Province". Atk.
14.45 "Dziesmas ceļš. Vispārējo latviešu dziesmu svētku dziesmu dziesmas". Atk.
14.50 "Ķepa uz sirds". Atk.
15.20 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.20 "Daudz laimes, jubilar!". Atk.
17.00 "Kulturdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Kazu sezona". Melodrāma.
19.50 "Dziesmas ceļš. Jānim Peteram - 85". Atk.
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Agata Kristī. Mīs Mārpla 3". Detektīvseriāls.
22.40 "Tuvu". Drāma.
0.20 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

TV 3

5.00 "Šefu gaidījāt? 6". Kulinārijas raidījums.
7.10 "Animācijas filmas".
9.25 "Bruno". Latvijas seriāls.
10.00 "Superbingo".
11.15 "Divi Krauzes". Normāls sestdienas vakara šovs ar humora dzirksti.
12.30 "Kas to būtu domājis?! 4". Izklaidējošs raidījums.
14.30 "Misters Bīns". Komēdijseriāls.
15.40 "Ceļvedis atvaļinājumam 7". Izklaidējošs raidījums.
17.15 "Persijs Džeksons: monstŗu jūra". Fantāzijas piedzīvojumu filma.
19.30 "TV3 ziņas svētdienā".
19.40 "Nekā personīga". Informatīvi analītisks raidījums.
20.30 "Ir vēl". Baibas Sipenieces-Gavares stāvizrāde.
22.25 "Kurjers". Spraiga sižeta filma.
0.10 "Aleksandras ekspertīze". Seriāls.
2.05 "Greja 50 nokrāsu". Romantiska drāma.

TV3 Life

4.30 "Soli pa solim". Komēdijseriāls.
5.00 "Svešā seja". Seriāls.
5.35 "Kā notievēt efektīvi 5". Reālītaites šovs.
6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.05 "Izgaršo Latviju! 9". Izklaidējošs raidījums.
7.35 "Lēna Lorenca. Benita un Muks". Romantiska drāma.
9.30 "Dzīvīte 11".
10.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā 5". Televeikala skatlogš.
10.30 "Džeimija Vidusjūras ēdieni". Kulinārijas raidījums.
11.35 "Mentālists 4". Seriāls.
14.50 "Pirmais randiņš 9". Realitātes šovs.
15.55 "Garais gads". Romantiska komēdija.
18.00 "Mīlestība nāk divreiz". Romantiska komēdija.
20.00 "Parīze pagaidīs". Romantiska drāma.
21.55 "Parasta mīlestība". Romantiska drāma.
23.50 "Noziegumi Mazūrijā. Detektīvfīlma.
1.35 "Svešā seja 2". Seriāls.

TV24

6.00 "Streips pārlūko pasauli trīs minūtēs". Atk.
6.03 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
8.30 "Streips pārlūko pasauli trīs minūtēs". Atk.
8.33 "Nedēļa. P.S." Atk.
9.30 "Pieci novadi Latvijā". Atk.
10.00 "Cilvēks. Ceļš. Drošība". Atk.
10.30 "Laimīgs un vesels". Atk.
11.00 "8.Starptautiskais Baltijas jūras koru konkurss".
14.00 "Grāmatu kods".
14.30 "Cilvēks. Ceļš. Drošība". Atk.
15.00 "Uzmanības centrā - ekonomika". Atk.
16.00 "Streips pārlūko pasauli trīs minūtēs". Atk.
16.03 "Naudas cena". Atk.
17.00 "Latvijas labums". Atk.
18.00 "Dr. Apinis". Atk.
19.00 "Stopkadri kopā ar Armandu Puči".
19.30 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un pasaulē". Atk.

20.30 "ES ieguldījums konkurētspējīgā lauksaimniecībā". Atk.
21.00 "Dr. Apinis". Atk.
22.00 "Kārības rullis". Atk.
23.00 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un pasaulē". Atk.
24.00 "Uz linijas". Atk.
0.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
1.30 "Streips pārlūko pasauli trīs minūtēs". Atk.
1.33 "Globuss". Atk.
2.30 "Streips pārlūko pasauli trīs minūtēs". Atk.
2.33 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz linijas". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.

ReTV

5.00 "Ceļā uz mājām".
5.25 "Cēsu novads - izcila vieta dzīvei".
6.15 "Latvijas stāsti".
8.30 "Mēs varam – mēs darām!".
9.00 "Paitīti piezīmes".
9.30 "Māja un sēta 5".
10.00 "Zaļā gaisma".
10.30 "Brīvdienas sākas tagad! 3".
11.00 "Tīksimies stacijā! 3".
11.30 "Ingus Uļmanis. 60 gadu jubilejas koncerts".
14.30 "Vērtīgi zināt".
15.00 "Autodroms".
15.30 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads".
16.00 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
16.30 "Izstāsti Latvijai!".
17.00 "Skrunčas TV piedāvā".
17.30 "Nedēļa Jēkabpilī".
18.00 "Runā Latgalē".
18.30 "Limbažu novads rada un dara".
19.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.
20.00 "Kursu kari 3".
21.00 "Ceļot bez robežām 7".
21.30 "Copes lietas 2".
22.00 "Ilmārs Blumbergs". Dok.filma.
23.20 "Vērtīgi zināt".
23.50 "Vidzemes Augstskolas studentu īsfilmu izlase".
24.00 "Gaidām cemos!".
1.00 "Zaļā gaisma".
1.25 "Cēsu novads - izcila vieta dzīvei".
1.50 "Ritms, kas vieno".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.10 "Spried ar Delfi". Atk.
3.55 "Kursu kari 3".
4.35 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".

Balvu Novada muzejā

Izstāde "Brīvības stāsti: 7.Siguldas kājnieku pulks. Latvieša stāja svēsmā – Kārlis Serdāns – 120; Nacionālais partizāns Kārlis Dankers – 120".

Muzejpedagoģiskās nodarbības skolēniem pēc izglītības iestāžu pieprasījuma (Balvu novada skolēniem – bez maksas, citu Latvijas novadu skolēniem – 2 eiro no personas).

Balvos

14.septembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā kino "Lielās sacīkstes cauri Eiropai". Ieejas maksa – 5 EUR, bērniem (līdz 12 gadu vecumam) – 3 EUR. Tikai TĒVU DIENĀ – ieejas biļete TĒTIM par īpašu cenu 3 EUR. Biļetes visās "Biļešu paradīzes" kasēs (Balvos, Brīvības iela 61) vai www.bilesuparadize.lv.

Baltinavā

12.septembrī plkst. 13.00 Baltinavas apvienības pārvalde aicina uz talku Baltinavas parkā – kopīgi iestādisim košumkrūmus no LPS finansētā projekta "Meža dienas 2025". Talkotājus gaida interesants stāstījums par mežu, ko sniegis Valsts meža dienesta Baltinavas apgaitas mežziņe Vija Ločmele, pēc padarītā darbiņa baudisim sieviešu biedrības "Vaivariņi" sarūpēto dārzeņu talkas zupu.

Bērzpili

Bērzpils saietu nama 2.stāvā Valtera Kanepes fotogleznu izstāde. Izstādi iespējams apskatīt **līdz 30.septembrim**. **20.septembrī no plkst. 9.00** Bērzpils tematiskā parka teritorijā RUDENS TIRDZIŅŠ. Aicināti visi pirkt un pārdot gribetāji. Sīkaka informācija pa tālr. 26518493.

Bērzu Sv. Annas Romas katoļu baznīcā **21.septembrī plkst. 14.00** Sv.Mise, piedalās Dricānu TN sieviešu vokālais ansamblis "ALMUS". **Plkst.15.00** Dricānu TN sieviešu vokālā ansamblja "ALMUS" koncerts. Pēc Sv. Mises prāvesta Oļģerta Misjūna sveikšana 20 gadu priesterības kalpošanas jubilejā.

4.oktobrī plkst. 13.00 Bērzpils saietu namā **atpūtas vakars senioriem**. Muzikālo noformējumu pasākumā nodrošinās Baltinavas kapela. Lūgums pieteikties līdz 28.septembrim. Pieteikšanās un informācija, ja nepieciešams transports, pie Ivetas, tālr. 26518493.

Kubulos

19.septembrī plkst. 19.00 kultūras namā Jānis Paukštello un Juris Ostrovskis koncertā "Latgaliski ar Jaunpiebalgas akcentu". Biļetes cena – 8-20 eiro. Iegāde klātienē, tālr. 26627122. Tiešsaistē: www.bezrindas.lv.

Krišjānos

Tautas namā skatāma Balvu Mākslas skolas audzēkņu radošo darbu izstāde "Filca krāsainā pastaiga". Izstādes apmeklējums saskaņojiet pa tālr. 26372319 (Inese). Izstādi iespējams apskatīt **līdz 30.septembrim**.

13.septembrī no plkst. 16.00 atpūtas vietā "Krišjaņu Staburags" relaksējošs pasākums "Meža terapija".

No plkst. 16.00 līdz 16.30 "Meža vitamīni". Tirgoša-

Afiša

nās, kaulēšanās un izsoles. **No plkst. 16.40 līdz 18.00** "Mākslas terapija". Piedalās pašdarbības kolektīvi.

No plkst. 18.00 "Labsajūtu terapija". Naškošanās, lus- tešanās, izkustēšanās. *Pasākuma laikā būs iespēja piedalīties dažādās aktivitātēs, kas izklaidēs. Līdzī var ņemt kādu našķīti un "gaismas objektu". Nepalaidiet garām iespēju pavadīt laiku dabā, baudīt mākslu un labsajūtu kopā ar draugiem un ģimeni! Mēs jūs gaidām "Krišjaņu Staburagā".*

Medņevā

19.septembrī plkst. 19.00 tautas namā rudens ziedu burvība "Dzeja, ziedi, dziesma" – muzikāls pasākums.

Plkst. 22.00 balle kopā ar Juri Ķirsonu. Ieejas maksa līdz plkst. 23.00 – 5 eiro, vēlāk – 7 eiro.

Rugājos

21.septembrī plkst. 11.20 Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā uzstāsies dziesminieks, dziesmu autors un ģitārists **Kārlis Kazaks**. Ieeja par ziedojumiem. **Plkst. 12.00** Svētā Mise. Pēc Mises prāvesta O.Misjūna godināšana ordinācijas 20 gadu jubilejā.

27.septembrī no plkst. 9.00 Rugājos tirgus laukumā (*pie bibliotēkas ēkas*) notiks Miķeļdienas tirdziņš. *Aicināti tirgotāji ar pašgatavotām, pašaudzētām, pašceptām lietām. Puķu, augļu koku un košumkrūmu stādu audzētāji, kā arī iepirkties gribetāji.*

Tilžā

20.septembrī plkst. 21.00 Tilžas Kultūras un vēstures namā dejas rudenī ar grupu "Galaktika". Ieejas maksa – 10 eiro, pēc plkst. 22.00 – 15 eiro.

Šķilbēnos

Līdz 14.septembrim kultūras centrā "Rekova" (lietus gadījumā iekšelpās) "Dzejas taka" – dzejoļu vizuālizācijas bērnu acīm.

13.septembrī plkst. 18.00 Nemateriālās kultūras man- tojuma centrā "Upīte" Dirty Deal Teatro izrādē "Vismaz 3. vieta". Ieejas maksa – 7 eiro, ar 3+ karti – 5 eiro.

14.septembrī plkst. 14.00 kultūras centrā "Rekova" "Tētis rullē 2" – Tēva dienas pasākums.

14.septembrī plkst.12.00 tradicionālais tautas skrē- jiens "Rekova-Balkani-Rekova". Startis pie Rekavas vidus- skolas, reģistrācija **no plkst. 11.00**. Distances **no 500 m** līdz **11 km** (dalījums grupās atkarībā no dzimuma un vecu- ma). Apbalvošanā: diplomī, kausi, medaļas, saldumu balvi- ņas. *Sīkaka informācija pa tālr. 27824570, Pēteris.*

15.septembrī Šķilbēnu Sāpiju Dievmātes draudzes titula svētki. **Plkst. 18.00** Svētā Mise. Vadīs ģenerālvikārs Staņislavs Prikuls.

20.septembrī Nemateriālās kultūras mantojuma centrā "Upīte" **plkst. 17.00** Ontona Slišana Upītes kultūrvēstures muzeja 2. stāva izstāžu zālē fotogrāfa Vilhelma Laganovska izstāde "Upītes sirsnība pasaule" atklāšana.

Plkst. 18.00 24.meiļys aiju i dzismu festivāls "Upītes Uobēlduorzs". Ieejas maksa no 5 līdz 20 eiro, ar 3+ karti 20% atlaide.

**Turpinājums 15.lpp.*

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsaucē obligāta

TV PROGRAMMAS

no 15. līdz 21.septembrim

paveida līkloči

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Padomju laikā bieži kautrējāmieš runāt latgaliski....

– Manos studiju laikos visi Rīgā sastaptie latgalieši savā starpā runāja latgaliski. Lekcijas, protams, notika latviski. Padomju Latvijā latgaliešu valoda skaitījās aizliegta. Aizliegums meklējams, sākot ar Ulmaņa apvērsumu. Tas nebija, kā saka, Maskavas pirksts, bet mūsu, Latvijas amatpersonu, aizliegums. Apsvērums, manuprāt, bija ļoti vienkāršs – ja tautas skaitīšanas laikā Latvijas iedzīvotāji kā savu tautību norādītu arī ‘latgalietis’, tad varētu būt, ka Latvijā krievu ir vairāk nekā latviešu, un tas politiski ir ļoti bīstami.

Kāpēc jāsaglabā latgaliešu valoda? Kāpēc tā jāmāca jaunajai paaudzei?

– Tā ir mūsu dzimtā valoda. Pasaulē katrās 40 dienās izmirstot viena valoda. Aprēķināts, ka 2100.gadā, iespējams, paliks vairs tikai 20 lielās valodas. Mazās valodas izmirs.

Bet vai bērni grib mācīties latgaliešu valodu?

– Neviens bērns jau pats uz skolas 1. klasi mācīties neatnāks... Tāpēc latgaliešu valodai jābūt obligātajam, nevis fakultatīvajam vai izvēles priekšmetam. Vienu brīdi sprieda, ka varētu to ieviest kā obligāto mācību priekšmetu, bet tad bija jādodomā – uz kura priekšmeta rēķina. Līdz 1928.gadam Latvijas pasēs rakstīja tautību ‘latgalietis’. Vismaz tāda pase ir atrasta. Līdz 1934.gadam Latgales skolās mācības notika latgaliski. Ja valodu grib saglabāt, tā gandrīz vai piespiedu kārtā ir jā māca. Arī ivrits bija izmiris. Taču to atdzīvināja.

Esat sastādījis arī joku grāmatas latgaliešu valodā. Vai latgaliešiem piemīt īpaša humora izjūta?

– Neesmu interesējies, kāds humors ir citām tautām. Varbūt musulmaņi vai ķīnieši joko citādāk. Latgaliešu joku grāmatās aprakstīts viss, kā dzīvē ir bijis. Viss rakstīts tā, kā autori runājuši.

Tur nav literārās valodas. Jokus pārtulkot var, bet tad pazūd jēga.

Par ko latgalieši visbiežāk joko?

– Par divām dzīvē svarīgām lietām – dzeršanu un seksu. Daudz ir joku par to, kā latgalieši un čūļi satiekoties viens otru pārprot. Tādu gadījumu ir ļoti daudz. Piemēram, pie mums, Ziemeļ-latgalē, par morgu sauc kāzu plīvuru: “Annīte morgā beja ciši šmuka.” Tādu pārpratumu ir ļoti daudz. Manai mammai pat tādēļ gadījās nokavēt autobusu, jo latviski “atiet autobuss uz Baltinavu” nozīmē, ka autobuss dodas uz Baltinavu, bet latgaliski “autobuss atīt” nozīmē, ka autobuss pienāk.

Vai pašam patīk dzīt jokus?

– Manuprāt, bez humora nebūtu jādzīvo nevienu dienu. Tas uzlabo asinsriti.

Varbūt šobrīd apgūstat kādu jaunu svešvalodu?

– Biju iestājies Konfūcija institūtā, lai apgūtu ķīniešu valodu, bet man nepatika, jo tur mācīja pēc bērniem domātas sistēmas, ka ir jādzied un jāplaudē. Man gribētos mācīties valodu akadēmiskākā veidā. Atradu ģimeni, kura uz Latviju pārcēlusies no Ķīnas un solīja man palīdzēt apgūt šo valodu. Vīrs ir pa pusei mongolis, pa pusei mandžūrs, bet sieva ir simtprocentīga ķīniete.

Kādas ir Jūsu nākotnes ieceres? Vai, atdevis kolekciju, turpināsi vākt ābeceš?

– Jā, noteikti palīdzēšu meklēt jaunas. Savai mājaslapai, kas lasāma sešās valodās, gribētu pievienot vēl vienu – ķīniešu valodu. Iespējams, nākamgad, jo šogad pievienoju franču valodu. Regulāri turpināšu piedalīties arī izstādēs un citos pasākumos.

Foto - A.Kirsanovs

Vismazākā ābece pasaulē.

J.Cibuļa kolekcijā ir arī vismazākā ābece pasaulē, ko iespējams apskatīt tikai caur palielināmo stiklu. Tā izgatavota Vācijā un ir roku darbs. Viņa īpašumā ir ābeceš neredzīgajiem, nedzirdīgajiem un pat jūtīgo roku ābece, ko izmanto, mācot bērnus, kuri nedzird, nerunā un neredz.

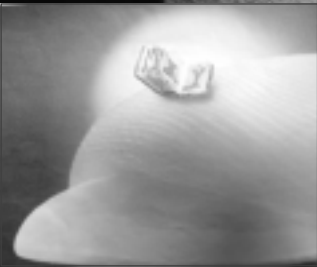

Foto - A.Kirsanovs

Daži fakti

- ♦ J.Cibuļš piedalījies deviņu grāmatu sarakstīšanā, sastādīšanā un izdošanā viņa dzimtajā un citās latgaliešu valodas izloksnēs. Tie ir joku, anekdožu, smieklīgu stāstu krājumi no dzīves utt.
- ♦ J.Cibuļš ir Starptautiskās mācību grāmatu vēsturisko un metodisko pētījumu biedrības Ābeču pētīšanas īpašās grupas dalībnieks. Biedrība katru gadu izdod biļetenu angļu valodā, kurā atrodami arī J.Cibuļa raksti par dažādām ābecēm.
- ♦ J.Cibuļa raksti par latgaliešu valodas statusu, latgaliešu ābecēm publicēti arī žurnālā, kas iznāk franču un provansiešu valodā.
- ♦ Dzejnieks Bruno Vilks veltījis dzejoli J.Cibuļam.
- ♦ 1993.gada oktobrī Šeņdženā (Ķīna) notika latgaliešu ābeceš (Jurs Cybuļš, Lideja Leikuma “Latgališu ābece (lementars)”), (Lielvārde, Lielvārds, 1992) ievietošana pastāvīgajā ekspozīcijā Pasaules VIP Centra 902. vitrīnā 1. zālē.
- ♦ 1978. gadā J.Cibuļš uzņemts ASV Nacionālajā ģeogrāfijas biedrībā, bet 1995.gadā – Pasaules

verbālās agresijas biedrībā Maledicta (ASV) un biedrībā Amici Linguarum /Valodu draugi (Zviedrija).

- ♦ 2000.gadā J.Cibuļš saņēmis III šķiras Triju Zvaigžņu ordeni, ticis apbalvots arī ar 1991.gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi.
- ♦ 2008.gadā Sanktpēterburgas Valsts universitātē (Krievija) piedalījās 1. starptautiskajā latgalistikas konferencē “Ontona Skryndas latgališu gramatikai 100” ar priekšlasījumu “Latgaliešu ābeceš – latgaliešu valodas gramatikas un pareizrakstības atspoguļotājas”.
- ♦ 2015.gadā J.Cibuļš saņēma Latgaliešu kultūras gada balvu “Boņuks 2014” nominācijā “Labākais izdevums/grāmata” par izdevumu “Purlovas grāmata”, kurā ir ābece latgaliešu valodas Purlovas izloksnē.
- ♦ 2025.gadā J.Cibuļš saņēma piemiņas medaļu “Votu krusts” un sertifikātu par ieguldījumu mazās votu pamattautas saglabāšanā un ierosinājumu radīt pirmo ābeci votu valodā.

Viedoklis

Da skolys cytys latvīšu volūdys napazyna

Kāpēc savulaik izvēlējāties pievērsties latviešu dialektoloģijas pētīšanai un latgaliešu valodas popularizēšanai?

– Dialektologejai, kas ir ciši nūpītņys volūdņiceibys atzors, kam biži paruoda tū, kuo normātuo rokstu volūda vairs naruoda, mani agreimai, jau 2.kursā, aizīnteresēja muna augstškolys profesore Marta Rudzeite (Rudzīte). Tai i palyku itamā nūzarē, kas labi nūderēja vāluokam, tymā skaitā latgalistikai. Latgališu rokstu volūda daguoja vāluok, leidza ar Atmūdys laiku. Muna školuočiuoja ir pyrmuo vysā latvīšu volūdys pastuoviešonys laikā, kurei gruomotā školai ir sarakstejuse nūdalenū par latgališu volūdu. Nūsaukums — Otra latviešu rakstu tradīcija — gruomotā “Latviešu valoda 10.–12. klasei” (Zvaigzne ABC, 1998). Lobi paraugi ceļ sevkuru, seviški jaunūs dzeivis godūs.

Ar ko izceļas un fascīnē latgaliešu valoda?

– Latgališu volūdā daudz vysakuo, kas nu latvīšu literaruos volūdys i pat nu t. s. lejslatvīšu volūdys (Vydzemis i Kūrzemis latvīšu volūdys) izlūkšņu jau pagaiss. Ļatgališu volūda ir muna dzymtuo, munys saimis, munu rodu i kaimiņu volūda. Da školys laikam cytys latvīšu volūdys i napazynu!... Volūdņiku zynuotņiskūs definiejumūs jei teik saukta par izlūksni (konkrečiuok — Izvolta pogosta izlūksni), a deļ mani jei ir muna muotis i tāva volūda, muna volūda, kuramā iz vysa lobuok

* Par publikāciju “Kā pa jokam, joka pēc” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

varu izasaceit sovejūs pulkā. Jei mani sylđa, jei maņ dadūd spēka i niule.

Kāda ir ābeceš nozīme, raisot bērņa interesī par lasīšanu?

– Ābece (lementars) ir bārņa pyrmmuoceibys gruomota, juo spēdruokais i svātuokais lūgs iz pasauli, jai juobyun syltai, gudrai, saistūšai. Saprūtams, i metodiski pylnvierteigai. Na moza nūzeime i gruomotys muokslinīciskajai pusei. Latgališu volūdu vajag turēt partū, ka jei ir daudz latvīšu pyrmuo i daudz dzymtuo volūda pa šudiņ dīnai. Jau nazkod saceju, ka, atsasaceidams nu bierneibys svātumu, vēl nīvīns iz pasaulja nav palics par īgievieju. Sovukuort volūdņikam tei ir pa pusei aizgločiuotu duorgumu skreine. Myusu dīnuos ituos skreinis vuoku vareigi cyloj i vairuoki Rītumu lingvisti (seviški poļaki, vuociši).

Vai latgaliešiem piemīt īpaša humora izjūta? Ar ko tā atšķiras?

– Dūmoju, ka latgališim ir daudz jūku, kuo cytu nūvodu latvīši varātu nasaprast ci puorprast. I navīnaiduo kulturviesturyskuo fona, i volūdys atšķireibu deļ. Vuordu nūzeimis var atsaškiert, vuorda stilistiskuos pīdareibys pakuope var nabyut vīnaida (kas vīnim jūks, ūtrim gryuts aizvaiņčiuojums i tml., latgaliskūs prostumus, koč i puiši par jīm smeļās, es te izslādzu vyspuor: jūkam juobyun gleitam, elegantam, navulgaram).

Foto - no personīgā arhīva

LIDEJA LEIKUMA, Dr. philol., Latvejis Universitatis Humanitarūs zynuotņū fakultatis Latvistikys i baltistikys nūdalis Baltu volūdņiceibys katedrys profesore.

*Turpinājums 12.lpp.

Sagatavoja I.Tušinska

*Sākums 6., 11.lpp.

Secinājums

Kas labi lasa, labi domā

Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa piedāvā plašu ābeču klāstu, sākot no Vecā Stendera “Bilžu Ābece”, kas pirmo reizi izdota 18.gadsimtā, līdz pat modernām puzzle veidā saliekamām un pat izdziedamām ābecēm. Te atrodamas arī divas Jura Cibuļa sastādītās ābece latgaliešu valodā.

Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu grāmatu nodaļas vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem LIGITA PUŠPURE spriež, ka viena no labāk zināmajām ābecēm, pēc kuras burtus apguvuši ne vienas vien paaudzes bērni, ir “Gaiļa Ābece”, ko atkārtoti laidusi klajā izdevniecība “Zvaigzne ABC”. Jau pirms daudziem gadiem bērni iemīļojuši arī Imanta Ziedoņa “Sākamgrāmatu”. “Mūsdienās bibliotēkā pieejamas visu iespējamo veidu ābece. Ir ābece puzzle veidā, kas domātas pavisam maziem bērniem. Mazajiem lasītājiem ļoti patīk Indras Sproģes grāmatiņa “Joka pēc alfabēts”, kas izdota kopā ar plakātu un DVD disku un kurā, skatoties videofilmīņu, bērni izdzied burtiņus un tādējādi iemācās alfabētu. Piedāvājam ābece arī mazuļiem, kas nodrukātas uz cietām lapiņām un kurās katru burtu ataino zīmējums. Tāda ir “Mana Pirmā Grāmata”. Ir pat īpašs “Puiku Alfabēts” ar bildēm, kas varētu interesēt zēnus. Mūsu bibliotēkā pieejams arī “Bilžu Alfabēts” un “Pasaku Ābece”, kurā katram burtam veltīta kāda pasaka un kas ilustrētas ar skaistiem Margaritas Stārastes zīmējumiem. Līdzīga ir arī Rutas Svažas “Ābece. Burtu Pasakas”. Piedāvājam pat ābeci digitālā formātā,” atklāj Bērnu literatūras nodaļas bibliotekāre.

L.Pušpure secina, ka bērniem svarīgi, lai ābece būtu interaktīva, ar košām ilustrācijām, lai tajā būtu kāds stāsts: “Līdz ar to, rotaļājoties un spēlējoties, viņi iemācās burtiņus. Tieši tādēļ mūsdienu bērnus īpaši piesaista Indras Sproģes “Joka Pēc Alfabēts”, kurā viņi var iesaistīties un izpausties, izdziedot alfabētu.”

L.Pušpure neslēpj, ka balvenieši ābece latgaliešu valodā vairumā gadījumu izmanto tikai pētniecības nolūkos: “Balvu pusē nav tik izteikti latgaliska vide. Tās varbūt vairāk pieprasītas Baltinavas pusē, Upītē vai, piemēram, Rēzeknē.

Taču mūsu bibliotēkā pieejamas visas Antona Slišāna bērnu grāmatas gan latgaliešu, gan latviešu literārajā valodā. Mums ir arī Bērzpilī dzimušās autore Inetas Atpiles Juganes bērnu dzejas grāmata. Tāpat saviem lasītājiem piedāvājam Boņuka balvu saņēmušo Lauras Melnes grāmatu latgaliešu valodā “Sunāns Breiveībā”, kas veidota komiksu veidā, kā arī citas grāmatas latgaliski un par Latgali.”

L.Pušpure secina, ka tas, vai bērns lasīs latgaliešu valodā, atkarīgs no vecāku vēlmes viņam to mācīt. Tas attiecas arī uz lasīšanu latviešu literārajā valodā. Vecāki šajā ziņā ir ļoti dažādi. Izrādās, Bērnu literatūras nodaļā iegriežas vecāki pat ar divgadīgiem bērniem, jo te pieejamas mazuļiem domātas bilžu un sajūtu grāmatas. “Mums ir viss, vajag tikai vēlēšanos. Taču gadās vecāki, kuri atnākuši saka: “Mans bērns negrib lasīt.” Tad gribas uzdot jautājumu: “Bet ko jūs esat darijuši, lai bērns gribētu lasīt?” Vai, piemēram, atnāk sestklasnieka vecāki un prasa, lai iedodam grāmatu, kurā ir pēc iespējas mazāk burtu. Ir arī tādi. Tādēļ liels prieks par tiem, kuri nāk un lasa,” apgalvo L.Pušpure.

Bērnu literatūras nodaļas speciālisti cenšas rosināt bērnus lasīt grāmatas. Lieti noder programma “Bērnu žūrija”, ko bibliotēka īsteno jau otro gadu desmitu. “Ir bērni, kuri “Bērnu žūrijas” grāmatas lasa individuāli, bet daži nāk lasīt kopā ar vecākiem. Tāpat pie mums bieži ciemojas Balvu un Kubulu bērnudārzu audzētņu grupiņas. Kopā lasām šīs grāmatas. Organizējam tām veltītus interaktīvus pasākumus. Prieks, ka, uzsākot mācības 1.klasē, šie bērni var teikt, ka jau bijuši bibliotēkā un šīs grāmatas lasījuši. Taču kopumā novērojumi liecina, ka bērnu lasītprasme ir pasliktinājusies. Par to varu spriest arī Skaļās lasīšanas konkursos, jo pēdējā laikā konkursam skolēni izvēlas pēc iespējas plānākas un īsākas grāmatas. Taču ir arī tādi, kuri lasa ļoti labprāt – šiem skolēniem arī domāšana un runasveids atšķiras. Saziņā ar bērnu uzreiz var just, viņš lasa vai nēlasa grāmatas. Uz to norāda vārdu krājums un tas, kā viņš veido teikumu un stāstījumu. Man patīk doma, ko dzirdēju Lasīšanas konferencē: “Tie, kuri labi lasa, tie arī labi domā. Bet to vietā, kuri nedomā, domā citi.”

“Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Foto - I.Tušinska

Ābece katrai gaumei. Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vecākā bibliotekāre darbā ar bērniem Ligita Pušpure atklāj, ka šobrīd bērniem pieejama neparasti plaša ābeču izvēle, sākot no klasiskām, līdz pat vismodernākajām.

Svecīšu vakari

BĒRŽU, AUGUSTOVAS, RUGĀJU UN KRIŠJĀŅU KATOĻU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

13.septembrī: **Putrāņu kapos** – plkst.15.00, **Golvoru kapos** – plkst. 17.00 **Līdumnieku kapos** – plkst.18.30; 20.septembrī: **Bēržu kapos** – plkst.15.00, **Mastarīgas kapos** – plkst. 16.30, **Lieparu kapos** – plkst.18.00; 27.septembrī: **Slavītu kapos** – plkst.14.00, **Dekšņu kapos** – plkst.16.00, **Saksmāles kapos** – plkst.18.00; 4.oktobrī: **Vārnienu kapos** – plkst.13.30, **Cepurnieku kapos** – plkst.15.00; 11.oktobrī: **Vilkavas kapos** – plkst.13.00, **Dubļukalna kapos** – plkst.14.30, **Stāmeru kapos** – plkst.16.00, **Čušļu kapos** – plkst.17.30; 18.oktobrī: **Kraukļevas kapos** – plkst.13.00; **Auškas kapos** – plkst.14.00; **Sudarbes kapos** – plkst.15.30, **Cūkusālas kapos** – plkst.17.00; 25.oktobrī: **Silenieku kapos** – plkst.13.30, **Reibānu kapos** – plkst.15.00, **Bolupes kapos** – plkst.16.30.

BALTINAVAS, ŠKILBĒNU UN TILŽAS KATOĻU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

20.septembrī plkst. 16.00 **Dukuļevas kapos** un plkst.17.30 **Breksenes kapos**; 21.septembrī plkst. 16.00 **Lutinānu kapos**; 4.oktobrī plkst. 16.00 **Plešovas kapos** un plkst. 17.30

Pliešvas kapos; 5.oktobrī plkst.16.00 **Ūdrenes kapos**; 11.oktobrī plkst.16.00 **Buku-Zeļču kapos** un plkst.17.30 **Čilipīnes kapos**; 12.oktobrī plkst.16.00 **Runcenes kapos**; 18.oktobrī plkst. 16.00 **Bēliņu kapos** un plkst. 17.30 **Dansku kapos**; 19.oktobrī plkst.16. **Ranguču kapos**; 25.oktobrī plkst.17.00 **Merkuzīnes kapos**; 26.oktobrī plkst.16.00 **Tilžas kapos**; 8.novembrī plkst.15.00 **Slobodas kapos** un plkst.16.00 **Vilkovas kapos**; 9.novembrī plkst.15.30 **Purviņu kapos**.

BALVU UN SPROGU KATOĻU DRAUDŽU KAPSĒTĀS
4.oktobrī plkst.15.30 **Tutinavas kapos** un plkst.16.00 **Derdziņu kapos**; 5.oktobrī plkst.15.00 **Dampadravas kapos** un plkst.15.30 **Kačupes kapos**; 11.oktobrī plkst.15.30 **Pilskalna kapos** un plkst.16.00 **Naudaskalna kapos**; 12.oktobrī plkst.15.15 **Pansionāta kapos** un plkst.15.30 **Silaciema-Kurnas kapos**; 18.oktobrī plkst.15.30 **Miezāju kapos** un plkst.16.00 **Čāgu kapos**; 19.oktobrī plkst.15.30 **Pērkonu kapos** un plkst.16.00 **Eglukalna kapos**; 25.oktobrī plkst.15.30 **Mežarijas kapos** un plkst.16.00 **Priedaines kapos**; 26.oktobrī plkst.15.30 **Salmaņu kapos** un plkst.16.00 **Dūrupes kapos**; 1.novembrī plkst.16.00 **Začu**

kapos; 2.novembrī plkst.16.00 **Balvu-Rozu kapos**.

VIĻAKAS KATOĻU DRAUDZES KAPSĒTĀS
4.oktobrī plkst.16.00 **Vēdeniešu kapos**; 12.oktobrī plkst.15.00 **Liepnas Saidu kapos**; 11.oktobrī plkst.16.00 **Viduču kapos**; 19.oktobrī plkst.15.00 **Kupravas kapos**; 18.oktobrī plkst.16.00 **Lāšku kapos**; 25.oktobrī plkst.16.00 **Viļakas kapos**.

BALVU, TILŽAS, VIĻAKAS UN KĀRSAVAS LUTERISKO DRAUDŽU KAPSĒTĀS

27.septembrī plkst.18.00 **Balvu kapsētā**; 5.oktobrī plkst. 16.00 **Kamoļkalna kapsētā**; 5.oktobrī plkst.17.00 **Garosilu kapsētā**; 5.oktobrī plkst.18.00 **Pokrātas kapsētā**; 11.oktobrī plkst.16.00 **Vectilžas kapsētā**; 11.oktobrī plkst.18.00 **Čudarienes kapsētā**; 12.oktobrī plkst.16.00 **Andrakalna kapsētā**; 12.oktobrī plkst.18.00 **Miezāju kapsētā**; 18.oktobrī plkst.15.00 **Krišjāņu kapsētā**; 18.oktobrī plkst.17.00 **Kāpessila kapsētā**; 19.oktobrī plkst.17.00 **Jaškovas kapsētā**; 25.oktobrī plkst.15.00 **Gaiļakalna kapsētā**; 25.oktobrī plkst.17.00 **Priedaines kapsētā**.

Īsumā

Turpinās pieteikšanās stipendijai

Līdz 20.septembrim Latvijas augstskolu pilna laika klātienes bakalaura un koledžas līmeņa studentiem ir iespēja pieteikties sociālajai stipendijai “Studēt-gods”. Sociālās stipendijas apmērs ir 180 eiro mēnesī. Pieteikties stipendijai 2025./2026. mācību gada pirmajam semestrim var Latvijas augstskolu pilna laika klātienes bakalaura un koledžas līmeņa studenti līdz 25 gadu vecumam (ieskaitot), kuri atbilst vismaz vienam no sociālās stipendijas “Studēt-gods” saņemšanas kritērijiem:

- ♦ “Jaunieši 3+” – Fizisko personu reģistrā vismaz vienam no studējošā vecākiem reģistrēti trīs bērni vai vairāk;
- ♦ “Vecāks 3+” – Fizisko personu reģistrā pašam studējo-

šajam reģistrēti trīs bērni vai vairāk;

- ♦ “Bārenis/bez vecāku gādības” – studējošais līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai Fizisko personu reģistrā reģistrēts kā bārenis vai bez vecāku apgādības palicis jauniešis;
- ♦ “I vai II grupas invaliditāte” – studējošais ar I vai II invaliditātes grupu;
- ♦ studējošais pieder pie māsaimniecības, kurai ir piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas māsaimniecības statuss.

Sociālās stipendijas piešķiršanai izvirzīti vairāki nosacījumi: studējošā sekmes, iestājoties augstskolā, centralizēto eksāmenu rezultātiem optimālajā līmenī matemātikā jābūt ne zemākiem

par 30%, bet latviešu valodā ne zemākiem par 40%. Savukārt studiju laikā vidējai svērtajai atzīmei jābūt ne zemākai par sešām ballēm, studentam jābūt sekmīgam un bez akadēmiskiem parādiem. Studējošā ienākumi – vērtējot saņemto iesniegumu atbilstību uz 20.februāri, kopējie izglītojamā ieņēmumi iepriekšējā taksācijas gadā nepārsniedz 17 760 eiro bruto, bet, vērtējot saņemto iesniegumu atbilstību uz 20.septembri, kopējie izglītojamā ieņēmumi attiecīgajā gadā nepārsniedz 11 840 eiro bruto saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju. Pieteikumus pretendentiem jāiesniedz elektroniski, izmantojot Latvija.lv pakalpojumu “Studēt-gods”.

Re, kā!

Salabos līdz septembra beigām

Sociālajā tīklā “Facebook” kāds Balvu novada iedzīvotājs publicēja ierakstu, esot neapmierināts par autoceļu kvalitātes kontrolētāju paveikto darbu.

“Uz valsts autoceļa “Gulbene-Balvi-Vījaka-Krievijas robeža (Vientuļi)”, posmā no autobusu pieturas “Egļava” līdz krustojumam uz Kupravu, jau pirms vairākiem gadiem tika veikti asfalta seguma remontdarbi. Pēc to pabeigšanas ieradās pārbaudītāji, kuri veica uzklātās asfaltbetona kārtas kontrolurbumus. Tika izņemti paraugi, kurus nogādāja izpētei uz laboratoriju, bet asfaltā izveidotie caurumi tika aizpildīti ar asfalta masas korķi, kam acimredzot jānodrošina, lai mitrums, sals un mehāniskā iedarbība nepazeminātu ceļa kvalitāti. Tomēr par kontrolētāju darba “kvalitāti” var pārliecināties pie raksta publicētajos attēlos. Proti, atsevišķās urbuma vietās asfalta korķu vairs nav, kā rezultātā ūdens un sals rada jaunas plaisas, bet pēc tam – bedres. Manuprāt, šoreiz pie vainas nav līdzekļu trūkums, bet darba darītāju attieksme. Jautājums, vai attēlos redzamie darbi paveikti kvalitatīvi? Kā to visu var nokomentēt atbildīgā iestāde?” jautā lasītājs.

Laikraksta “Vaduguns” redakcija sazinājās ar VSIA “Latvijas Valsts ceļi” Komunikācijas daļas vadītāju ANNU KONO-

Foto - no personīgā arhīva

NOVU, kura sniedza īsu, bet konkrētu atbildi: “Pateicamies iedzīvotājiem par sniegto informāciju! Pēc tam, kad asfalta segumā tiek veikti urbumi, to vietas tiek aizpildītas. Laika apstākļi (piemēram, temperatūras svārstības) un tūlītējas autotransporta slodzes var ietekmēt šīs vietas, kā rezultātā, kā redzams attēlos, var veidoties iesēdumi. Urbumu vietu labojumi tiks veikti līdz septembra beigām.”

Foto - no personīgā arhīva

Aktuāli

Pašvaldības policijai jauns auto

Šo trešdien pirmajā izbraukumā ar jauno automašīnu devās Balvu novada pašvaldības policijas darbinieki, kuri tagad savus pienākumus pildīs arī ar paša jaunākā gada izlaiduma transportlīdzekli “Peugeot Expert”.

Automašīna, kas ar visa nepieciešamā aprīkojuma uzstādīšanu izmaksāja 66 tūkstošus eiro, nodrošināta ar programmu, kas spēs atpazīt transportlīdzekļus, kurām nav veikta tehniskā apskate un obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas jeb OCTA, kā arī fiksēt citus ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus. Šāda funkcija līdz šim bija un joprojām ir arī Valsts policijas dienesta automašīnām, bet tagad tā pieejama arī pašvaldības policijas darbiniekiem. Tāpat drīzumā jaunais auto tiks aprīkots ar radaru, ar kā palīdzību varēs ne tikai kontrolēt transportlīdzekļu pārvietošanās ātrumu, bet pārkāpējus arī sodīt, ko darīt pašvaldības policijas darbiniekiem ir likumīgas tiesības.

Jāpiebilst, ka bez šī transportlīdzekļa pašvaldības policijas rīcībā joprojām ir arī “Volkswagen Transporter” un “Citroen Jumpy”, ko izmantos arī turpmāk. Savukārt 2004.gada izlaiduma “Volkswagen Caddy”, kuru ierastāk bija redzēt Vījakas pusē, arī pašlaik ir uzskaitē un tai izieta tehniskā apskate, bet, ņemot vērā nolietojumu, šī automašīna būs rezervē un to plānots norakstīt.

Foto - A.Ločmelis

Moderns aprīkojums. Attēlā redzams jaunajā transportlīdzeklī uzstādītais aprīkojums, kas pašvaldības policijas darbiniekiem palīdzēs pildīt savus darba pienākumus.

Foto - A.Ločmelis

Vai auto pakalpojumi jau izmantoti? Jautāti, vai jaunās automašīnas aizmugurējā nodalījumā jau ticis vests kāds, piemēram, pārlieku iereibis pilsonis, pašvaldības policijas darbinieki pastāstīja, ka pagaidām to nav nācies darīt. Tā vismaz bija līdz šīs trešdienas pēcpusdienai!

Mobilais policijas iecirknis. Gluži tāpat kā Valsts policijas automašīnas, arī jaunais pašvaldības policijas transportlīdzeklis aprīkots ar tā dēvēto mobilo policijas iecirkni (galdiņu), lai arī izbraukumā varētu ērtāk pildīt savus darba pienākumus.

Foto - A.Ločmelis

Foto - A.Ločmelis

Informē ugunsdzēsēji

Divu auto sadursme

9.septembrī pulksten 10 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēma izsaukumu uz Rugāju pagastu, kur notika divu vieglo automašīnu sadursme. Pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās cilvēki no transportlīdzekļiem jau bija izkļuvuši pašu spēkiem. Notikuma vietā ugunsdzēsēji glābēji atvienoja arī automašīnu akumulatoru klemmes. Pulksten 11 glābšanas darbi noslēdzās.

Kopumā laikā no 9.septembra pulksten 6.30 līdz 10.septembra pulksten 6.30 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvalde saņēma trīs izsaukumus – četrus uz glābšanas darbiem, bet divi izsaukumi bija maldinoši. Savukārt šajā pašā laikā visā Latvijā ugunsdzēsēji glābēji saņēma 43 izsaukumus – sešus uz ugunsgrēku dzēšanu, 22 uz glābšanas darbiem, bet 15 izsaukumi bija maldinoši.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Svētceļojumu apvieno ar atpūtu

Augusta nogalē svētceļnieku grupa no Latgales sēdās Jāzepa un Māra Jermacānu vadītajā autobusā, lai dotos ne tikai uz Polijas un Čehijas svētvietām, bet arī baudītu atpūtu. Svētceļnieki pabija Liheņas svētvietā, Sv.Jāzepa sanktuārijā* Kališā, Sokulkas svētvietā, bet atpūtās kūrortpilsētā Karlovi Vari un paspēja iepazīt Vroclavas vecpilsētu.

Rugājiete Zinaida Popova pie Liheņas katoļu Dievmātes bazilikas. Varena, skaista celtnē! Ar iekštelpu platību 10090 m², ar 98 metrus augstu centrālo kupolu un 141,5 metrus augstu torni, augstāko kupolu – tā ir lielākā baznīca Polijā un viena no lielākajām baznīcām pasaulē. Bazilika celta un veltīta Polijas karalienei Sāpju Dievmātei, kuras ikona atrodas bazilikas galvenajā altārī. Tā ir viena no Polijas galvenajām svētceļojumu vietām.

Ceļojuma organizatore Vija Vaikule Liheņā pie Golgātas kalna. 70. un 80.gados svētceļniekiem vajadzēja ņemt līdzi lielus akmeņus Golgātas kalna celtniecībai, kuru tagad rotā Jaunavas Marijas skulptūra.

Vija svētceļojumā pirmo reizi devās uz Medžugorji kopā ar grupu no Rīgas, bet tagad svētceļojumus ik gadu organizē pati. “Ir apceļotas teju visas Eiropas svētvietas. Ik dienu sākam un beidzam ar lūgšanām, neizpaliek arī rožukronis un dziesmas, veltītas Dieva godam. Ticībai ir liels spēks, par to esmu pārliecinājusies vairākkārt,” saka Vija Vaikule.

Apmeklētākā kūrortpilsēta Čehijā – Karlovi Vari. Kūrorts dibināts jau 13.gadsimtā, jo šeit atklāts ārstnieciskais minerālūdens un karstie avoti. To skaits ir ap 300. Karlovi Vari ražo arī populāro čehu likieri *Becherovka*. Jau sen pilsētā notiek starptautiskais kino festivāls, kas laika gaitā kļuvis par vienu no vadošajiem Eiropā. Šeit uzņemtas vairāku filmu ainas, tajā skaitā Džeimsa Bonda filmai “Kazino Royale”.

Svētceļnieku grupa pie Liheņas bazilikas. Šajā ceļojumā devās cilvēki no Balvu, Līvānu, Jēkabpils, Preiļu, Daugavpils novadiem. Tā vadītāja Vija Vaikule atklāja, ka interese par svētceļojumiem arvien pieaug, un jau oktobrī daudzi dosies braucienā uz Medžugorji.

Pelde Karlovi Vari baseinos. Īpašs prieks par to bija arī Zinaidai Popovai, kura saka, ka ceļojumi ir viņas sirdslieta. “Ik gadu cenšos aizbraukt divos, trīs ceļojumos, jo man patīk iepazīt jaunas vietas, satikt cilvēkus, ar kuriem man ir kopīgas intereses. Ja arī kur esmu bijusi, patīk salīdzināt, kā bija agrāk, kā – tagad. Piemēram, Medžugorjes svētvietu esmu apmeklējusi jau reizes četras. Svētceļojumi ir īpaši bagāti ar emocijām, kas silda sirdi vēl ilgi pēc tam,” uzskata Zinaida.

Pastaiga pa Prāgu. Ceļotāji devās pastaigā pa Prāgu, katrs izvēloties savu apskates objektu. Mani, šī raksta autori, vilināja astronomiskais pulkstenis vecpilsētā. Tas rāda gadu, mēnesi, dienas, stundas, saullēkta un saulrieta laiku, Mēness uzlekšanas un norietēšanas laiku, kā arī Polārzcirka atrašanās vietu un zodiaka zīmes. Pulkstenis zvina katru stundu un vienlaikus notiek leļļu parāde, kas simbolizē cilvēku netikumus. Pulksteņa ciparnīcas diametrs ir 2,5 metri, bet dažas mehānisma detaļas tajā kalpo jau kopš 14.gadsimta.

Patīk vērot dabu un iepazīt jaunas vietas. Balveniete Anita Dmitriva atzina, ka šajā ceļojumā viņai patika vērot Polijas un Čehijas dabas ainavas. “Daba, ziedi un skaistums ir tas, kas priecē acis gan ikdienā, gan ceļojumos. Skaista daba un arhitektūra ir Karlovi Vari pilsētā, kur uzbraucu kalnā ar funikulieri,” stāsta Anita. Uz skatu torni var nokļūt arī kājām pa meža takām, tikai jāzina virzieni, kas atzīmēti uz norādēm. Brauciens ar funikulieri aizņem tikai trīs minūtes, kājām – aptuveni pusstundu. Laika apstākļi bija labvēlīgi, līdz ar to varēja vērot plašu panorāmu. Netālu no torņa atrodas mazs zoodārzs un taureņu izstāde.

Vroclavas apskate ar rūķu meklēšanu. Vroclavas rūķi ir burvīgs un divains pilsētas kultūras un vēstures aspekts. Šis apburošās statujas, kuras veidojuši vietējie mākslinieki, var atrast ielās, laukumos un slēptākajos Vroclavas nostūros. Šī tradīcija aizsākās 20.gs. astoņdesmitajos gados kā pretošanās simbols

komunistiskajam režīmam, un mūsdienās tie ir kļuvuši par iemīļotiem pilsētas talismaniem. Katrs rūķis stāsta unikālu stāstu, attēlojot dažādas profesijas, hobijus un pat politiskus paziņojumus. Vairāk nekā 500 rūķu meklēšana ir kļuvusi par iecienītu laika pavadīšanas veidu gan vietējiem iedzīvotājiem, gan tūristiem, pārvēršot pilsētu par dārgumu meklēšanu, kas piepildīta ar prieku un brīnumu. Arī šīs grupas ceļotāji vakara un rīta stundās atrada un nofotografēja vairākus desmitus rūķiņu.

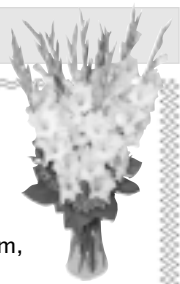
**Sanktuārijs ir vieta, kur ticīgie pulcējas, lai lūgtos. Sanktuārijs ir arī svētceļnieku uzņemšanas vieta. Uz tiem ticīgie dodas ne tikai grupās, bet arī individuāli. Ir cilvēki, kuri dodas uz sanktuārijiem, lai aplūkotu kādu skaistu mākslas darbu vai vienkārši priecātos par gleznaino apkārtnes ainavu.*

☐ **Vascular Load funkcija** analizē, kā miega laikā stress ietekmē sirds un asinsvadu sistēmu. Šis rādītājs palīdz savlaikus novērst pārslogdi, pielāgot treniņu intensitāti, kā arī pieņemt informētus lēmumus par attiecīgajā dienā plānotajām fiziskajām aktivitātēm.

Apsveikums

Vēl ilgus gadus stipram būt,
daudz prieka vēl no dzīves gūt.
Un sauli sirdī saglabāt,
un dzīvi mīlēt nepārstāt!

Vismīļākie sveicieni skaistajos gados tētim,
vectēvam, vīram **Vilim Dzenītim!**
Meita ar ģimeni, dēls, sieva

Vakances

Gulbenes novada pašvaldība, reģistrācijas numurs 90009116327, aicina pieteikties darbā uz **Gulbenes novada Centrālās pārvaldes Attīstības un iepirkumu nodaļas būvinženiera (ēku)** (profesijas kods 2142 01) **amatu** uz nenoteiktu laiku.

Gulbenes novada pašvaldība piedāvā:

- ☐ Iespēju strādāt draudzīgā un uz attīstību vērstā kolektīvā.
- ☐ Radošu un atbildīgu pilnas slodzes darbu ar iespēju pilnveidot savu profesionālo pieredzi.
- ☐ Stablu atalgojumu un sociālās garantijas.
- ☐ Nelaiemes gadījumu apdrošināšanu.
- ☐ Motivējošu bonusu sistēmu atbilstoši sasniegtajiem darba rezultātiem.
- ☐ Mēnešalgu, sākot no **1862,00 EUR** (23.saime, V līmenis, 11.mēnešalgu grupa, 3.kategorija 1.pakāpe) pirms nodokļu nomaksas līdz **2052 EUR** (23.saime, V līmenis, 11.mēnešalgu grupa, 3.kategorija 7.pakāpe) pirms nodokļu nomaksas.

Ar Gulbenes novada Centrālās pārvaldes Attīstības un iepirkumu nodaļas būvinženiera amata sludinājumā minētajām prasībām un galvenajiem amata pienākumiem var iepazīties Gulbenes novada pašvaldības mājaslapā www.gulbene.lv.

Amata pretendentiem pieteikumam nepieciešamie dokumenti jāiesniedz līdz **2025.gada 22.septembra plkst. 17.00**.

Gulbenes novada pašvaldība, reģistrācijas numurs 90009116327, aicina pieteikties darbā uz **Gulbenes novada Centrālās pārvaldes Informācijas tehnoloģiju kompetences centra informācijas sistēmu un kibernetikas pārvaldnieka** (profesijas kods 2529 07) **amatu** uz nenoteiktu laiku.

Gulbenes novada pašvaldība piedāvā:

- ☐ Iespēju strādāt draudzīgā un uz attīstību vērstā kolektīvā.
- ☐ Radošu un atbildīgu pilnas slodzes darbu ar iespēju pilnveidot savu profesionālo pieredzi.
- ☐ Stablu atalgojumu un sociālās garantijas.
- ☐ Nelaiemes gadījumu apdrošināšanu.
- ☐ Motivējošu bonusu sistēmu atbilstoši sasniegtajiem darba rezultātiem.
- ☐ Mēnešalgu, sākot no **1601,00 EUR** (21.7.saime, II līmenis, 10.mēnešalgu grupa, 1.pakāpe) pirms nodokļu nomaksas līdz **1776 EUR** (21.7.saime, II līmenis, 10.mēnešalgu grupa, 7.pakāpe) pirms nodokļu nomaksas.

Ar Gulbenes novada Centrālās pārvaldes Informācijas tehnoloģiju kompetences centra informācijas sistēmu un kibernetikas pārvaldnieka amata sludinājumā minētajām prasībām un galvenajiem amata pienākumiem var iepazīties Gulbenes novada pašvaldības mājaslapā www.gulbene.lv.

Amata pretendentiem pieteikumam nepieciešamie dokumenti jāiesniedz līdz **2025.gada 17.septembra plkst. 17.00**.

Pateicība

Pateicamies prāvestam (dekānam) Guntaram Skutelam par skaisto un sirsnīgi novadīto laulību ceremoniju, Initai un Raivitai par muzikālo pavadījumu, Skaidritei par krāšņi dekorēto baznīcu.

Sirsnīgi pateicamies Dzintrai Sprudzānei un SIA “Senda Dz” kolektīvam par brīnišķīgi klāto galdu, garšīgo mielastu mūsu kāzu svinībās.

IRINA, DENISS

Atrasts

Brīvības ielā atrasta SANDRAS OZOLIŅAS bankas karte.
Interesēties redakcijā.

Pērk

SIA “Mežusili” pērk meža
īpašumus, cirsmas, izcirstus
meža īpašumus par 3000 EUR/ha.
Tālr. 28282021.

Pērk mežu, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 29386009.

Z.s “Strautiņi”
iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Paziņojumi

Mācību centra “BUTS”
Gulbenes filiāle
organizē klātienes apmācības:
“**Katlu iekārtu operators**” –
6 stundas.
Atkārtotā atestācija – 1 stunda.
18.09.2025 plkst. 10.00
Balvos, Brīvības ielā 47
Pieteikšanās un informācija:
tālr. **27898038, 28800954**,
e-pasts: gulbene@buts.lv

Izved lietoto šiferi – Gulbene,
Madona, Smiltene, Alūksne, Balvi.
150 EUR/t. Tālr. 29492141.

Līdzjūtības

*Teiksim ardievas māmuļai sirmajai,
Kas soļiem tik gaišiem gāja,
Kas bērniem un mazbērniem klusi
Mīļus vārdus kā dimantus krāja.
Kad sirds skumju pilna, acis mirdz
asaru lāses, esam kopā ar **Ilutu**
Rapšu un viņas tuviniekiem,
pavadot mīlo **MĀMIŅU** Dieva
valstībā.
Maruta, Leons, Gatis, Evita*

*Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu,
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs,
Tik kādā mājā, istabiņā
Gan tavas balss, gan tavu soļu*

trūks.
Klusa un patiesa līdzjūtība **Ilutas**
Rapšas ģimenei un **Jāņa Maka**
ģimenei, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU,
VECVECMĀMIŅU mūžības ceļā
pavadot.
Lilija, Ainārs

*Es tev domās, māt, stāstīšu ilgi vēl,
Kā dārzā ziedi sazied, kā pilādzis
kvēl,
Kā dzērvēs aizlido ar dziesmiņu
skumju,
Kā dienas man aizskrien bez tevis,
māt... (Ā.Āre)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ilutai**
Rapšai un tuviniekiem, guldot
MĀTI zemes klēpī.
Kaimiņi Dārza ielā 8*

*No atmiņām paliek tik starojums
maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāties laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.
(M.Martuževa)
Lai mūsu vissirsnīgākā līdzjūtība dod
spēku un atbalstu **Guntai Ercikai**
un pārējiem tuviniekiem, mīlo
TĒTI mūžības ceļā pavadot.
Iveta, Biruta, Ainārs, Artūrs, Jānis*

*Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās.
Kad **TĒVA** dzīves ceļš apstājies
smilšu kalniņā, lai klusa un patiesa
līdzjūtība **Sandrai, Guntai un**
pārējiem tuviniekiem.
Jūsu bijusi kolēģe Irēna*

*Pie Kristus kājām bēdu lieku,
Kad nedodas, kas iecerēts,
Tā grūtai stundai pāri tieku –
Pie Kristus kājām bēdu lieku.
(B.Martuževa)
Lai mūsu līdzjūtības vārdi un
mierinājums **sievai Ainai,**
meitām ar ģimenēm, Lindai un
pārējiem mazbērniem,
aizgājēja tuviniekiem,
NIKOLAJU SIDOROVU
mūžības ceļā pavadot.
Viļakas ev. lut. draudze un
mācītājs*

*No atmiņām paliek tik starojums
maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāties laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.
(M.Martuževa)
Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **GUNTAI**
ERCIKAI un tuviniekiem,
no **TĒVA** uz mūžu atvadoties.
Veikala “top!” Balvu kolektīvs*

*Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers tev spēku dod.
Lai labā, apklususi sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļa maizi dod.
(J.Silazars)
Izsakām sirsnīgu līdzjūtību **Guntas**
ģimenei un Sandrai, mīlo **TĒTI**
zaudējot.
Evija, Svetlana, Biruta, Aksana,
Laima, Inguna*

*Egļu elpa dvēselei pāri
Skatīt saulainas debesis liegs,
Vienmēr tukšas būs sirdis, ko
skāris
Tumsas kaisītais mūžības sniegs.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Leonardam Ločmelim un
tuviniekiem, kad mūžības kalnā
jāpavada **BRĀLIS**.
Z/s “Vecpils 1” kolektīvs*

*Rudens krāso pilādzkokus sārtus,
Gājputni ar vasaru projām trauc.
Bet tev mūžība ver miera vārtus,
Sāpes rimst un lielais klusums sauc.
(L.Sāgameža-Nāgele)
Vispatiesākā līdzjūtība sāpju brīdī
Ingrīdai Žugai, mīlo **MĀMIŅU**
mūžības ceļā pavadot.
Jefimovu ģimene*

*Dvēselīte dodas dusēt,
Sāpēs nogurusi klusi...
Patiesi mierinājuma vārdi sāpju brīdī
Arnoldam Začam un pārējiem
tuviniekiem, LĪGU pavadot
Mūžībā.
Kubulu garīgo dziesmu ansamblis*

*Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums kā
raibs dzīpars vijies.
Mūsu patiesa līdzjūtība **vīram, dēla**
un meitas ģimenēm, pavadot
sievu, māmiņu **LĪGU ZAČU** kapu
kalniņā.
Regina un Jānis Livki*

*Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Kas debesu plašumos mīt –
Ne zināt mums stundu un brīdi,
Kad dziestoša lejup tā krīt.
Izsakām līdzjūtību, dalām sāpes ar
Arnoldu Začu un ģimeni, sievu,
māti, vecmāmiņu **LĪGU ZAČU**
zemes klēpī guldot.
Vanagu ģimenes*

*Paliek balta ziedu taka,
Rudens zelts zem kājām bērts,
Un no dziļās laimes akas
Pasmelts tik, cik atvēlēts.
(M.Jansone)
Visdziļākā līdzjūtība meistaram **Ārim**
un Jānim, no **SIEVAS un MĀTES**
uz mūžu atvadoties.
Aina, Leons*

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)
Mūsu līdzjūtība lai palīdz pārvarēt
atvadu smagumu **Virginijai**
Ločmelei un tuviniekiem, dēlu
AIVARU pavadot kapu kalniņā.
Invalidu biedrības rokdarbu pulciņa
meitenes, Elvira Oža*

*Nekliedziet, dzērvēs, nekliedziet!
Man arī aizgājušā atstāt zēl.
Pēc manis, mīļie, neraudiet,
Reiz katram sāpei kā oglei jāizkvēl.
Kad rudens iekrāso dabu, pa
skaisto kļavlapu ceļu jāpavada mīļā
MĀMIŅA. Izsakām visdziļāko
līdzjūtību **Aijai Ķerānei ar ģimeni**.
MMK “Bebriņis”*

*Rokas, kas mīlēja darbu – gurušas,
Sirds, kas vēlēja labu – nu atdusas.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Guntai**
Ercikai ar ģimeni, no **TĒVA**
atvadoties.
Mājas Partizānu ielā 21A pirmās
ieejas kaimiņi*

Indekss
3004

Vaduguns

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA “BALVU VADUGUNS”
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; **I.TUŠINSKA** – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZIŅA** – T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVS** – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – **64520961**

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA “Balvu Vaduguns”,
R.KACĒNS
Iespiests SIA
“Poligrāfijas grupa
Mūkusalā”, Rīgā,
Mūkusalas 15A
Tirāža – 2001